

885. RAMASETTER ROBERT

BUDAPEST

Disztór 2 I. em.

UJ KELET

ZSIDÓPOLITIKAI NAPILAP

Ara 5 lej

Vasárnap, 1937. április 4.

5697. EV. NISZAN 23. XX. ÉVF. 77. SZAM

Mégis Mihalache marad a nemzeti parasztpárt elnöke

Kétnapi izgalmas tanácskozás után megdőlt a nemzeti parasztpárt elnöksége. Grigore Filipescu királyi audienciája és éjfél látogatása Mihalachenal. Szombat regge: még az volt a helyzet, hogy Maniu vállalja a nemzeti parasztpárt elnökségét

Bucuresti, április 3. (Az Uj Kelet tud.) A barátok szorongó aggodalommal, a demokrácia ellenfeleinek széles frontján pedig el nem titkolt kárörömmel figyelték a nemzeti parasztpárt tragikus vergődését az elmúlt 48 óra eseményei közepette. A párt végrehajtó bizottságának ülésén ugyanis a lét, vagy nemlét kérdése szerepelt napirenden. Amíg egyrészt Mihalache ragaszkodott az elnökségről való lemondásához és Maniu Gyulát ajánlotta utódjául, addig Costachescu professzor és a mögötte tömörülők a kilépés és Vaidához való csatlakozás esélyeit latolgatták, a transzilvániaiak és regátiak pedig a nemzeti és a parasztpárt közötti fúzió felbontásának lehetőségét vetették fel. Az éjjelt, nappalt felemésztő tárgyalások és tanácskozások eredményeképpen sikerült Mihalachet elhatározásának megmáskítására bírni és a párt egységét döntő belső erőket nyugalomra parancsolni. Nyilvánvaló azonban, hogy ez csak a pillanatnyi helyzetből való kiutat jelenti, nem pedig azt, hogy a nemzeti parasztpárt problémája megoldást nyert.

jöhét hatalomra és nincs is miért hatalomra jönnie, mert megkötne kezét illetéktelen tényezők beavatkozása és így nem tudna maradandót teremteni. E két nézőpont állandó összefüggéséből felemás, sokszor káotikus helyzet állott elő, amely az elnökséget keserves vesszofutással tette Mihalache számára és amely a nemzeti parasztpárton keresztül az egész demokratikus arcvonalat gyengítette felesleges módon, az amugyis, vagy annál inkább előretörő jobboldali szélsőséggel szemben. A liberális kormány nagy külső és belső megrázkódástalái ellenére is meghosszabbította helyét a hatalom, a vasgárda kiépítette szervezeteit, a cuzisták már a népszerűség primátusát vitatják el és a vaidisták választási ütökzeteiket nyerne meg, miközben Costachescu, Maniu és Lupu külön utakon keresik az érvényesülést.

resztezik szereplésükkel az ő számításait. Mihalache beleunt végül is a hercehurcába, bejelentette a pártelnökségről való lemondását és Maniut ajánlotta utódául.

Már-már úgy látszott, hogy Maniu vállalja nyíltan a maga felfogásának és taktikájának felelősségét. Jelenléte kétségtelenül nagyobb tekintélyt kölcsönözött volna az elnöki székeknek, de aligha tudta volna feltartóztatni újabb pártrészek leszakadását és olyan tulerők elleni kilátástalan harcra vitte volna a pártot, amely kevés elégtételt és eredményt tartogat a demokrácia számára. A vajudó elnökválság óráiban egyesek a fúzió felmondásáról, mások különböző irányu orientálódásokról tárgyaltak már.

Ez Mihalache négy esztendő elnökségének lehagoló mérlege. A nemzeti parasztpárt ebben a helyzetben képtelen arra, hogy egységes frontot képezzen a diktatórikus és totális törekvésekkel szemben, egységesen jelenjék meg a tömegek előtt és egységes programot prezentáljon a legfelsőbb tényezőnek. Mihalache ezenfelül tudta azt is, hogy Maniu hívei, tehát pártjának transzilvániai szárnya az ő elnökségét provizorátusnak tekinti csupán, de a párt élén a döntő momentumokban Maniut akarják látni. Néhány héttel ezelőtt egy Cluj megyében történt konkrét eset kapcsán Mihalache ismét meggyőződött arról, hogy hiába hallgat hónapok óta Maniu, ha hívei unosuntalan ke-

számlálnak be: Az eseményekről az alábbi tudósításaink számolnak be:

Hogyan vállalta el Mihalache ismét a párt elnökségét

Csütörtökön reggel lázas tanácskozások indultak meg a nemzeti parasztpárt vezetői között. Maniu reggel 7-től 9-ig Lupuval tanácskozott, majd Madgearu és Popovici Mihály látogatását fogadta. Délután Maniu Popovici Mihály lakására ment, ahol az egybegyűlt transzilvániai vezetők délután fél 5-től éjjel fél 12-ig elhúzódó tanácskozást folytattak. Időközben Lupu hosszasan tanácskozott Mihalacheval és megállapodott vele abban, hogy

a pártvezetőségnek sikerült Mihalachet szándékának megmáskítására bírni.

Mihalache, akit meleg ünnepléssel fogadtak, bejelentette, hogy

24 órai vívódás és mérlegelés után megmáskította lemondási elhatározását.

Maniu kimondhatatlan örömmel veszi tudomásul Mihalache bejelentését. Helyesnek tartja, ha Mihalache vállalja a párt vezetését az elkövetkező nehéz órákban. Biztosítja az elnököt arról, hogy tevékenységét bizalom, odaadás fogja kísérni. Fegyelmezett emberek állnak majd rendelkezésére egy eszmény: a demokrácia szolgálatában.

Dr Lupu kijelenti, hogy a párt egysége Mihalache személyéhez van kötve. Eppen ezért örömmel veszi tudomásul Mihalache elhatározását. Ezután szavazásra tették fel a kérdést és

a végrehajtóbizottság Mihalache lemondását elvetette.

A végrehajtóbizottság üléséről a következő kommunikét adták ki:

„Mihalache pártelnöknek a politikai helyzetről tartott beszámolója, valamint Maniu, dr Lupu, Madgearu, Popovici, Costachescu és Pan Halipa hozzászólásai után a végrehajtóbizottság feltétlen bizalmát nyilvánítja Mihalacheval szemben, akinek lemondását egyhangulag visszautasítja.

2. A vezetőség megerősíti a Mihalachenak adott teljhatalmat.

3. A vezetőség bizottságot küld ki a párt-szabályzat módosításának tanulmányozására.

4. Miután Mihalache elnöki megbízatása összesen lejárt, a vezetőség úgy határoz, hogy négy évi időtartamra ismét Mihalache-t választja meg a párt elnökévé.

Bucuresti, április 3. A nemzeti parasztpártban történt események hátteréről a következőket jelenti tudósítónk:

(Folytatás a 12-ik oldalon.)

amennyiben Mihalache ragaszkodik lemondásához és Maniut fogja maga helyett ajánlani, úgy a maga részéről ehhez csatlakozik.

Pénteken megkezdődött a végrehajtó bizottság ülése, amely rövid megszakitásokkal szombat délig tartott.

Mihalache hosszas expozé mondott a belpolitikai helyzetről, majd a délutáni ülésen bejelentette, hogy ragaszkodik lemondásához. Utódául Maniut ajánlotta.

Costachescu, Maniu, Madgearu és Lupu szólaltak fel. Valamennyien kérték Mihalachet, vonja vissza lemondását. Costachescu kihangsúlyozta, hogy erre a pártegység érdekében feltétlenül szükség van.

A szombat reggeli órákban az a hír terjedt el, hogy Maniu vállalja a pártelnökséget. Egyesek tudni vélték, hogy ebben az esetben Costachescu és hívei azonnal kilépnek a pártból.

A kora délelőtti órákban izgalmas és feszült atmoszférában sorozatosan tanácskoztak a pártvezetők. Délelőtt tíz órakor küldöttség jelent meg Mihalache lakásán. Costachescu, Gafencu és Calinescu 14 megyei párttagozati elnök élén kérték Mihalachet, hogy a pártegység érdekében vonja vissza lemondását.

11 órakor összeült a párt központi végrehajtóbizottsága. Az ülés meglepően rövid volt, alig egy óra hosszat tartott.

Madgearu szólalt fel és elmondotta, hogy

A francia külpolitika alapelvei

Irta: Edouard Herriot

A Blum-kormány belpolitikáját, amelyet bírálunk ugyan idebent az országban és az ország határain kívül is, az angolszász közvélemény egy része kedvező fogadtatásban részesíti, mert igen sok hasonlatosságot vél felfedezhetni Léon Blum belpolitikája és Roosevelt elnök nagy kísérlete között. Kétségtelen azonban, hogy mind Franciaországban, mind sok más idegen országban igen kedvező véleményt alkotnak a francia külpolitikáról. Az egyhangú hozzájárulást ehhez a francia törvényhozás két háza meg is adta, amikor a spanyolországi önkéntesek kérdésében Léon Blum mögé állt.

Az első kérdés, amely felvetődik, az hogy miért van ez így? A válasz erre igazán kézenfekvő: Ha a franciák felfogása a kérdések egy sorában eltérő is kivétel nélkül mindig egységes tábort tömörülnek a rojalistáktól egészen a kommunistákig, ha úgy érzik, hogy a haza veszedelemben forog, mint ahogy most is ez az eset. Nem lehet helylenebb gondolkodást elképzelni, mint amely arra spekulál, — ahogy bizonyos kormányok teszik — hogy belső nézeteltéréseink bármilyen szerepet is játszhatnak külpolitikánkban. A franciáknak nehezen sikerül az ami másoknak könnyű, de könnyen sikerül, ami másoknak nehéz. December utolsó napjaiban bizonyos körülmények egyszerre megteremtették ezt az összefogást és ezt az egész francia sajtó kivétel nélkül kifejezésre is juttatta. Talán azt is mondanám, hogy belpolitikánk demokratikus és szociális irányzatának hangsúlyozása megerősítette nálunk a hazafias érzést.

Ennek kétségkívül nagy hasznát látta a Blum-kormány, de ez még nem minden. Léon Blum és Delbos külügyminiszter fő érdeme, hogy Franciaország külpolitikáját ismét a régi hagyományos kerékvágásba szöktette. Nem mondom, hogy olyan hangot és olyan stílust tudtak felmutatni, mint Briand aki boldogabb korszakban működött: a nagy remények és a korlátlan lehetőségek évelében.

A Népszövetség hosszabb-rövidebb időre elvesztette befolyásának egy részét. A francia politika azóta bizonyos irányokba leköttötte magát és ezeket a szálakat nem tépheti el most egyszerre. Léon Blum mindenesetre hozzákezdett ahhoz, hogy bizonyos vonatkozásokban a likvidáláshoz lásson. Ez az oka annak is, hogy az abesszin viszály következtében előállott helyzetet kénytelen volt mint befejezett tény elfogadni, amelyen nem változtathat már holnapra.

Mindent összevéve azonban a francia nemzet elismeréssel adózik Léon Blum iránt azért, mert mindig csak a béke szent célját tartva szembe előtt, erősen közeledett az angol külpolitika irányvezetéséhez. Kétségtelen, hogy Franciaország fegyverkezik. A törvényhozás két háza a legsúlyosabb áldozatokat vállalta a fegyverkezés érdekében. Mindazonáltal, bár kénytelenek vagyunk meghajolni a fegyverkezés szükségessége előtt, azért tisztában vagyunk ennek az irányzatnak a veszedelmével. Készen állunk minden komoly ajánlatot szívből fakadó örömmel üdvözölni, amely általános lefegyverzésre vezet. Ennek mi sem áll többé útjában azóta, hogy Németország lerázta magáról azokat a korlátozásokat, amelyek miatt annyit panaszkodott.

Alláspontunk a spanyol kérdésben éppen ilyen világos. Szeretném megmagyarázni, hogy a francia demokrácia szempontjából hogyan is áll ez az ügy. Nem akarunk véleményét mondani, csupán megállapítjuk, hogy a madridi kormányt Spanyolország maga választotta magának. Ez marad a törvényes kormány mindaddig, míg a népakarat szabad megnyilvánulása és pedig egyedül a spanyol nép akarataknak megnyilvánulása, nem változtat ezen. Miután a madridi kormány köztársasági kormány: minden rokonszenvünk vele van.

Eppen ez a rokonszenv diktálja azonban liberális kormányainknak, hogy ne avatkozzanak be egy másik ország belügyeibe. Ez

LIS 2.

niában

atson (Soor és újság-néhány nap

ista le-
oaran

áról csütör-
a Ghidel ét-
fogantosi-
szerint tit-
tagjai voi

a
malária-

mescu dr. el-
amely a ma-
elhatározta,
icától az az-
zza.

észítetek
sták az új
ésének

gresszusi párt
tésének nap-
ciókat és álta-
angol hatósá-
minden sztrájk-
esitenek.

Birmániának
aló szétválás-
ia lakossága
nagy jelentő

ij jelöltje

ahatma Ghan-
d-dij jelöltjei

szittáltak
ndeni

et

A Le Matin
y volt londoni
letartóztatott,
trányuló troc-
észt.

zik román
lemből

e

is 12-én Jeru-
ni Romániába-
támadás este-
uralkodónak

Orvos!

), francia, an-
LEPAGE-nál
ket Lepage-tól,
na érdekl.

lapkádó R. T.
or L. Pop 10

az alapelv döntően fontos biztosítéka a békekének. Abban a pillanatban, amikor a nemzetek belpolitikai felfogásukat átviszik a külpolitika terére, azt a veszélyt idézik fel, hogy az ellentétes politikai vélemények szembeeszenek velük. Ez a mai túlfútt hangulatban bármely pillanatban háborúra vezethet. A világnézeteknek mai viharzása idején ez szörnyű veszedelem és ezt Franciaország tisztán látja. Eppen ezért ellentáll annak a kísértésnek, hogy szembeforduljon bizonyos kijelentésekkel és úgy tett, mintha nem hallotta volna.

Ugyanez a gondolkodás nyert kifejezést Eden angol külügyminiszternek az alsóházban tartott emlékeztető beszédében, amikor azt mondta: „Nem vagyunk hajlandók elfogadni azt a tételt, hogy Európát a jobboldali és baloldali diktatúrák táborára kell felosztani. Nem tűrjük el, hogy a demokráciát összetévezzék a kommunizmussal. Ezzel szemben mi éppen a demokráciát tartjuk a kommunizmus legbiztosabb ellenszerének.”

Ime, nekünk, jó franciáknak is ugyanez a véleményünk.

Azt hiszem, sikerült elfogulatlanul megmagyaráznom, hogy a francia külpolitika fő irányító elve az utolsó hónapokban az okosság volt. Idegeinket bizony kemény próbára tették. Egy napon arra ébredtünk, hogy a Rajna-vidéket ismét megszállta a német katonaság, jöhet ez volt a békeszerződés egyik sarkalatos pontja és ez volt legnagyobb biztositékunk a jövőre, melynek ellenében Franciaország sok mindent mondott le.

Nem sokkal később szemtanúi voltunk annak, hogy a békeszerződés utolsó rendelkezéseit is félretolják, amikor Németország visszaállította folyamhajózási szuverenitását. Még ilyen súlyos jelenségek láttára sem követünk el azonban oktalanságokat, amelyeket később megbánhattunk volna, pedig ki válhatna minket azzal, hogy hiányzott a bátorságunk? Mindenki tudja, hogy a bátorság igazán nem hiányzik a franciákból.

Nem! Mi nem reszkettünk, hanem mint Blum miniszterelnök legutóbb mondta, meggondoltuk alaposan a dolgot, mielőtt kimondtuk volna az utolsó szót és arra az elhatározásra jutottunk, hogy meg kell kísérelni minden lehetőséget a békés megoldás elérésére, mert az emberi élet szentségét mindennél magasabbnak tartjuk.

En a haragvó Isten helyett, aki lesújt villámaival a borult égboltról, inkább a villámhárító feltalálóját bémulom.

Ez a magyarázata annak, hogy Franciaország és Anglia külpolitikája ma annyira közel került egymáshoz, mint még soha. Soha nem volt olyan szűkség a kölcsönös rokonszenvre Franciaország és az Egyesült Államok között, mint most. Erre vonatkozólag már számtalanszor kifejezést adtam fel fogásomnak és ehhez mindenkor hű is maradok, mint ahogy nem bánom meg soha a multban sem ezt a felfogásomat.

Közös gazdasági politikát kell kezdeményezni. Szívvel jövő lelkesedéssel fogadjuk Cordell Hull amerikai államtitkárnak azokat a kijelentéseit, hogy csak a kölcsönösség alapján létrejött szerződés alkothatja vissza a világ gazdasági békéjét. Roosevelt elnökkel együtt mi is azt valljuk, hogy a nemzetközi kereskedelem új életre keltése a legjobb eszközök egyike a világ békéjének biztosítására.

Vincent-Auriol francia pénzügyminiszter a párizsi American Club vacsoráján tartott nagy beszédében a francia demokráciák véleményének adott csak kifejezést, amikor az autarkia veszedelmét elméletileg kritizálva, kijelentette: „A politikai rend főképpen a gazdasági rendtől függ.”

Franciaország politikájának sarkalatos tétele volt a hármass pénzügyi megegyezés, amelyet Anglia és az Egyesült Államok pénzügyeinek hivatalos vezetőivel kötötte készítettünk elő. Belpolitikánk egyik legfontosabb célkitűzése a valuták stabilizálása és a pénz értékállóságának biztosítása.

En, amíg élék, nem szűnök meg küzdeni azoknak az akadályoknak az elhárításán, amelyek a francia és az amerikai demokráciákat ma még elválasztják egymástól. Ha jól értettem meg Vincent-Auriol barátom szavait, ő is ugyanezt a gondolatot fejezte ki diszkrétebb formában. Amíg csak élék, küzdeni fogok a rosszul informáltak felvilágosításáért és a közeledés útjának egyengetésért.

A francia külpolitika nem akarja a demokráciákat közös akcióra szervezni az ellen a féltelmes koalíció ellen, amelyet a diktatúrák jelentenek. En magam csak azt szeretném, ha a nagy nyugati demokráciák jó példával járnának elől és minden népet arra készítenék, hogy egy gazdasági, mint a politikai világrend nemzetközi helyreállításán dolgozzanak. Igazuk lenne a demokráciáknak, ha segíteni akarnának egy nagy nemzetet a polgárai nyomorúsága ellen folytatott harcban, de nem lenne igazuk, ha egy autarkias rendszert akarnának finanszírozni és a fegyverkezési versenyt előmozdítani, amelyből egy nap megszületik a háború.

Ismeretes Németországgal kapcsolatban elfoglalt álláspontunk. En annak az embernek az őszinteségével mondom ezt ki, akit elrendelte a Ruhr-vidék kiürítését. Egyszerűen és világosan kifejezve, így hangzik: **Mi nem akarunk rosszat Németországnak, mi a német népet értelmes és munkás népek ismerjük.** Készek vagyunk mindenféle veszedelem ellen biztosítani, ha minket egyszerűen csak arról biztosít, hogy belsőben élhetünk. Akarja Németország is az őszinte és tartós békét Franciaországgal? Erre a

Dücsöné azért lett „végleg” antiszemita, mert férje megölt egy zsidót...

A magyarországi politikai botrányok hősnője elmondja politikai karrierjének történetét

Budapest, április 3. A közvélemény még nem tért napirendre dr. Dücső Jánosné nyilaskeresztes agitátornő botrányozására fölötte. Az antiszemita amazon inzultálta Gaál Olivér országgyűlési képviselőt, aki egy beszédében említést tett a dicső Dücsönéről. Azt mondta, hogy különböző választási körületekben egy hölgyke ágál, aki Eckhardt Tiborra sértő megjegyzéseket szokott tenni. Ezen háborodott fel annyira Dücsöné, aki lovasias lény és a nyilaskeresztes morálnak megfelelően, tettelesen szerzett magának elégtételt. A harcias hölgy egyébként sok gondot okoz békés férjének, Dücső János budapesti törvényszéki jegyzőnek, akit különböző politikuskok szoktak párbajra hívni az antiszemita amazon cselekedetei miatt.

Az egyik pesti lap munkatársa meglátogatta Dücsönét a lakásán. Érdekesnek tartjuk ezt a beszélgetést ismertetni, mert Dücsöné előadását értékes adaléknak tartjuk az antiszemitizmus lélektanához.

Dücsöné lakásán

A horogkeresztes agitátornő Budapesten a Pongrácz ut 17. szám alatt egy háromszobás földszintes lakásban lakik. A lakás berendezése egyszerű, inkább primitív. A falakon nyilaskeresztes képek, kézimunkák, a főhelyen bekeretezve Festetics Sándor arcképe. Közvetlenül Festetics mellett csinosan bekeretezett háziáldás, amely alatt karosszékekben ül stárfokos a nyilaskeresztes agitáció „vezérnője.” Az affér, úgy látszik, nem tulajdonosan foglalkoztatja, mert gyermekeinek, Csabának és Gyulának éppen a harisnyáját stoppolja és ahogy mondja, most rendbe kell hoznia a lakást, mert mindig, mielőtt elutazik vidéki agitációra, két napra előre főz, a gyerekek melegítik fel a kosztot úgy a papa, mint a maguk számára és bizony, amikor egy ilyen agitációs utról hazaérkezik, éppen elég dolga akad.

Tanítónőből agitátornő

A vezérnő fekete, közepetmetű, kicsit molett, temperamentumos hölgy. Leánynevén Herczeg Ionának hívják, 1900-ban született Kisujszálláson, ahol az apja tanító volt. O maga is tanítónőnek készült, pár esztendőig még nevelte a nebulókat, de aztán rájött arra, hogy politikával kellene foglalkoznia és először a fájvédő pártban teljesített agitátori tevékenységet.

Az abonyi affér

— Az ember nem mindig azt csinál, amit akar, — mondja — mert akkor Abonyban, ahol élünk az urammal, aki akkor még ügyvéd volt, egy nagyon kellemetlen és felejthetetlen ügybe keveredtünk bele, ami talán oka volt annak, hogy az antiszemita agitáció olyan szívvel-lelékkel csinálom.

— Az egyik fiam keresztapja **Lóvai** apátplébános, akinek a házában Abonyban megismerkedtem **Kerekes** Dezső, akkor 33 esztendő körüli fakeskedővel, nagyon jóképű, értelmes emberrel. Kerekes nemrég jött haza a háborúból, tartalékos főhadnagy volt és udvarolni kezdett nekem. Akkoriban az uramat éppen joggyakornoknak nevezték ki a törvényszékhez és egyik vezére volt az antiszemita mozgalmaknak azon a vidéken.

— Hogy **Kerekes** Dezső miként jött arra a gondolatra, hogy éppen nekem udvaroljon, azt még ma sem tudom megérteni, de kinos helyzetbe hozott, mert például egyikben az apátplébánosnál társaság volt, ahol rólam szórt megállapításokat tett, többek között valami olyat sejtett, mint hogyha közöttünk bármikor valami történt volna. Nekem semmi közöm nem volt Kerekeshez, de az uram haragudott emiatt a pletyka miatt. Aztán megtörtént a tragédia.

— 1922 késő őszen, november végén fáért mentem egy szolgálóleánnyal Kerekeshez. A kereskedő megvárta, amíg a szolgálóleány elment hátra a faterlepre és amikor bementem hozzá az irodába fizetni, erőszakoskodni kezdett velem. Az erőszakoskodás sokáig tartott, de hát én mindenképpen megvédtem magamat, mert megegyeztem hangszolyozom, hogy nem igaz, amit a tárgyaláson mondtak, hogy nekem közöm lett volna Kerekeshez, mert hiszen egy zsidó kereskedőnek csak nem adok ágit.) Amikor a csunya jelenetek

kérdésre válaszolni nem a mi feladatunk: mi már megadtuk válaszunkat.

Olaszország idegeskedik amiatt, hogy Franciaország nem elég gyorsan szentesítette abessziniai hódítását. Meg kell érteni azt a drámát, amely a jog régi szolgálának — melyek közé én is tartozom — a lelkiismeretében játszódik le, amikor nem tudjuk elfelejteni, hogy Abesszinia annak idején a Népszövetségbe való felvételét éppen Franciaország és Olaszország közös ajánlásának köszönhetette.

fakeskedő lakásán és az uram felelősségvadására Kerekes csak félvállról válaszolt. — Semmi sem történt, a felesége eltulozott az eseményeket, — mondotta — mire férjem kikérte magának ezt a hangot. Szó szót követett, a férjem felbőszült, egymásnak ugrottak, verekedni kezdtek. Kerekes súlyosan inzultálta az uramat, mire a férjem revolvert rántott, — és lelőtte Kerekest.

— Ettől a naptól kezdve aztán végleg antiszemita lettem.

Az uram azonnal jelentkezett a csendőrségben, ahol kihallgatták és a kecskeméti törvényszék hatheti fogházra ítélte. Ja igen, Kerekes meghalt, de az ügy a táblához került, ahol az ítéletet megsemmisítették. Újabb tárgyalás volt, amelyen az uramat a törvényszék felmentette azon a címen, hogy túllépte ugyan a jogos önvédelem határát, de ezt megzavarodottságában tette, 1923 elején volt az első tárgyalás, de az ügy 1925-ben fejeződött be, azóta antiszemita vagyok és agitátorkodom. Jövedelmünk felét agitációra költöm. Bizony néha akad affér is, mint ahogy a Kerekessel volt és mint ahogy most van Gaál Olivérrel is.

A fekete, ideges, izgatott, molett fiatalasszony lecsapja a gyereket stoppolt harisnyáját és harciasan mondja:

— Az az emberölési dolog nagyon kibezott sodromból. Ép ugy, mint most, amikor hölgyikének neveztek egy beszédben.

Falus Ferenc

SELECT MOZGÓ **Kedden**

LILY PONS

a newyorki METROPOLITAN OPERA világhírű koloratúrékesnőjének első filmje:

A primadonna férje

I. KERN modern zenéjű vígjátéka.

Ma és holnap: **Uszó színház**

főszerepekben: IRENE DUNNE, PAUL ROBESON, ALLAN JONES.

Nem fogja Palesztina felosztását javasolni a királyi bizottság

Angol újságíró érdekes értesülései a királyi bizottság javaslatairól. Újra felbukkanak Palesztina kantonizálásának hírei

London, április 3. Már az 1936 áprilisában kitört arab zavargások első heteiben jelent meg az angol sajtó hasábjain az a terv, hogy Palesztinát kantonokra kell osztani és a svájci alkotmány mintájára kell megteremteni az arabok és zsidók együtélésének lehetőségeit. A kanton terv meg minden arab megmozdulással kapcsolatban felmerült, de mind cionista, mind pedig arab részről ellenzésre talált. Eppen ezért mindannyiszor le is kellett venni a napirendről a tervet, mely különösen a királyi bizottság palesztinai tárgyalásai óta állandóan újra felbukkan, a legkülönbözőbb hírek formájában. Ismeretes, hogy **Abdullah** emir, Transzjordánia uralkodója is támogatna egy olyan tervet, melynek célja az lenne, hogy Palesztina arabalkta hegvidéket Transzilvániával együtt önálló arab királysággá minősítsék.

Legújában a transzilváni sajtóban is ugyanilyen formában jelentkeznek ezek a hírek. Ezek szerint Palesztinát zsidó és arab részre osztanák. A zsidó rész volna a már zsidók által lakott tengerpart, Észak Galilea, egészen a szíriai határig és alig-hanem a délvídek, amelynek kolonizációja még meg sem kezdődött. A hír szerint ezek re a területekre további egymillió zsidó letelepítését vennék tervbe. Jeruzsálemet és a többi, a keresztény egyházak számára is fontos helyeket külön, nemzetközi kezelésbe vennék, Haifa pedig hadászati jelentősége miatt szabad kikötővé nyilvánítanák.

Az arab lakta terület, mely magában foglalja a nabluszi hegvidéket, egészen Émek-Jezreélig és a Jordán völgynek ide tartozó része, Transzjordániához csatolódna, Abdullah emir felségjogainak elismerése mellett.

A Palesztina-kérdés alaposabb ismerői előtt nem látszik valószínűnek ez a hír. Husszeini jelenlegi főmufti és Abdullah emir között ma még áthidalhatatlan ellentétek állanak fenn. A terv megvalósítása esetén a „zsidó-Palesztinában” jelentéktelen arab tömeg maradna csak, (főleg Haifa, Jeruzsálem és Jaffa városi lakossága) és a jeruzsálemi főmufti politikai ambícióinak nem felel meg ez a kis működési keret. Általában az ellentét fennáll a palesztinai arab feudálisok és Abdullah között, ami — és sok, ennél is lényegesebb ok — egyszerű feltételezéssékké degradálja a sajtóban egyre sürűbben felvetődő felosztási tervet.

A Zsidó Távirati Iroda közlése szerint sem látszik valószínűnek az, hogy a terv komolyan foglalkoztatná a gyarmatügyi minisztériumot. *Nem felel meg a valóságnak, hogy a királyi bizottság tagjai magukévá tették volna a kantonizálás vagy felosztás tervét.* Ennek elfogadására egyedül a bizottság elnöke, lord Peel hajlandó, a bizottság többi tagjai azonban ellenzik.

Az ITA közli a Rothermere konszernhez tartozó Sunday Dispatch politikai munkatársának az a cikkét, melyben a hírlapíró bejelenti, hogy biztos adatai vannak a királyi bizottság javaslatai felől. A bizottság tagjai között egyhangú az a vélemény, hogy a palesztinai bevándorlás évi kvóta szerint kell előre megállapítani. Az eddigi bevándorlási politikát, mely az ország befogadóképességéhez igazodott, meg kell szüntetni és a megállapítandó bevándorlási kvótát kategóriák szerint kell megállapítani. Ezen felül a bizottság Legislative Councilt javasol, melynek hatásköre nagyobb volna, mint Sir Wauchope fő kormányzó által az 1935 őszén tervezett Councilen. A továbbiakban azt fogja javasolni — a cikkíró szerint — a bizottság, hogy meg kell erősíteni az angol kormány pozícióját Palesztinában és kihangsúlyozni a mandátumnak a Népszövetségtől való függetlenségét. A cikkíró úgy tudja, hogy lord Peel, a bizottság elnöke, hajlandó volna elfogadni az ország felosztásának tervét is, de a bizottság többi tagjai inkább a fenti megoldás felé hajlanak.

Állandó heti olcsó társasutazás Bucurestibe és vissza

Indulás minden hétfőn este 9.15
Visszaindulás csütörtök este 10.10.

III. osztály tour-retour Lei 750
II. osztály tour-retour Lei 1100

Utazásaink gyorsvonattal külön Pullmann-kocsiban történnek.

Jegyek válthatók „Centropa” utazási vállalat képviselőite.

„AGIMEX” AGENTURA
Cluj, Piața Unirii 3. Telefon 229.

Jöjjön velünk a csehszlovák-román mérkőzésre
tour-retour Lei 595.

VASÁRNAP

Hog Mihai job

Eugen Banes tanács elé.

Bucuresti, 4

A nemzeti pa Dreptatea ma közöl ezzel a donképpen a hail Manóles a jelentést a semmitősz nács elé, Ma ről. Ismerete Stefan Flore lentést tett ki tanácsnál gyona erede ügy kivizs

Mihail Mol tenlegi szen volt közleke és volt bar tettek, ame nincs arány hogy vagyozte. A fe zirozza:

1. A Szé Molnár Ja pező Ardes től részvé vény birto befolyása
2. Ecélt dési, majd szénbányá többi bán litották.
3. Nen a pénzt, sárolta B szám alai mangáliá lévő szám
4. Pénz manati m ügyminis alapból. helyzetté gatósági haszonél egyébké Bucures

Vizsg koknál Manoile sét Ban noilescu állott lió 926 nál. A kötetés niszter ig, teh 68 mil tozik” „követ 31-én mara ezer 9 39 mi rint t delker bonif dezet a szé ták a

Ös nem Ezek a k tört 10 írás Mol

Hogyan szerezte vagyonát Mihail Manoilescu a szélső-jobboldal közgazdasági szakértője

Eugen Banescu semmitőszéki tanácsos jelentése a legfőbb vagyonellenőrzési tanács elé. Hogyan került az aghiresi szénbánya Manoilescu tulajdonába

Bucuresti, április 3. (Az Uj Kelet tud.) A nemzeti parasztpárt hivatalos lapja, a Dreptatea mai számában oldalas cikket közöl ezzel a címmel: „Kicsoda” is tulajdonképpen a korporatista reformátor Mihail Manoilescu? A cikk lényegében azt a jelentést tartalmazza, amelyet E. Banescu semmitőszéki tanácsos terjesztett a tanács elé, Manoilescu vagyonának eredetéről. Ismeretes, hogy 1932 decemberében Stefan Florescu bucaresti újságíró feljelentést tett Manoilescu ellen a semmitőszéki tanácsnál, amely a volt miniszterek vagyona eredetének ellenőrzését végzi. Az ügy kivizsgálásával megbízott Banescu

tanácsos jelentése alapján a semmitőszék egy szavazat többséggel igazoltnak mondotta ki Manoilescu vagyonának eredetét. A Dreptatea érdekesnek találta leközölni Banescu tanácsos jelentését, annál is inkább, minthogy Manoilescu az utóbbi időben a szélsőjobboldali mozgalmak és különösen a vasgárda lelkes istápolója lett, aki lapjában, a „Buna Vestire” utján fékevesztett antiszemita propagandát fejt ki és élesen támadja a nemzeti parasztpártot, amelynek kormányában még nem is olyan régen miniszter volt.

A jelentés a következőket mondja:

Mit mond a vagyonrevíziós feljelentés

Mihail Manoilescu volt képviselő és jelenlegi szenátor, volt pénzügyi alminiszter, volt közlekedési és iparügyi miniszter és volt bankkormányzó ellen feljelentést tettek, amely szerint Manoilescu vagyona nincs arányban pénzügyi lehetőségeivel és hogy vagyonát politikai helyzete révén szerezte. A feljelentés a következőket precizirozza:

1. A Szántó Zoltán, Szántó Miklós és Molnár Jakab kizárólagos tulajdonát képező Ardeali Szénbánya Részvénytársaságtól részvényeket kapott és 50 ezer részvény birtokába jutott, kizárólag politikai befolyása révén.
2. Ecéből interveniált és mint közlekedési, majd iparügyi miniszter kijárta azt, hogy 1930-31-ben a vasut felemelte a szénbányától vásárolt kvótát, holott a többi bányák kvótáját ugyanekkor leszállították.
3. Nem tudta igazolni, hogyan szerezte a pénzt, amellyel felesége részére megvásárolta Bucurestiben a str. Mussolini 27. szám alatti házat, a saját nevére pedig a mangaliai ingatlant. A Banca Bucurestinél lévő számlája tiltott műveleteket takar.
4. Pénzügyi alminisztersége idejében Romanai megye kétféle millió lejt kapott a pénzügyminisztériumtól a hadikártérítési alaphoz. Ezt a pénzt a Banca Bucurestinél helyezték letétbe, ennek Manoilescu igazgatói tagja és adósa is volt. Manoilescu hasznélvezője volt a pénznek, amely egyébként el is vezetett, miután a Banca Bucuresti 1928-ban felszámolt.

Mit állapított meg a vizsgálat

Vizsgálatot vezettem le az összes bankoknál és hitelintézeteknél, amelyekkel Manoilescu dolgozott — folytatta jelentését Banescu tanácsos. — 1921-26-ig Manoilescu a bucaresti Banca Taraneascával állott összeköttetésben. 1927-ben egymillió 926 ezer lejjel tartozott ennél a banknál. A többi pénzintézettel való összeköttetése 1927-ben, tehát pénzügyi alminisztersége idején kezdődik 1926-tól 1931-ig, tehát hat év alatt különböző bankoknál 68 millió 637 ezer 7 lejjel szerepelt a „tartozik” és 58 millió 680 ezer 347 lejjel a „követel” számlán, vagyis 1931 december 31-én 9 millió 955 ezer 660 lej tartozása maradt. Ebben a periódusban 24 millió 811 ezer 95 lej igazolt jövedelme volt, viszont 39 millió 372 ezer 177 lejt költött el. Eszerint többet költött, mint amennyivel rendelkezett, a különbség azonban különböző bonifikálások és betétek révén bőséges fedezetet nyert. Így a Banca Bucurestinél a szénbánya terhére Manoilescu javára írták a következő összegeket:

- 1926 március 4-én 50 ezer lejt,
- 1926 november 13-án 300 ezer lejt,
- 1926 október 13-án egymillió lejt.

Összesen egymillió 350 ezer lejt, amely nem szerepel a Szénbánya könyveiben. Ezekben a könyvekben Manoilescu javára a következő meghitelezések és átírások történtek:

- 1927 december 31-én 292.526 lej „átírás” Szántó Zoltán és Szántó Miklós és Molnár Jakab „terhére” megjelöléssel,

- 1929 december 31-én 4.000.000 lej „adósság átvétele” megjelöléssel,
 - 1930 december 31-én 3.993.317 lej „adósság átvétele” megjelöléssel.
- Összesen 8.287.792 lej.

Ezek az összegek tehát nem kifizetések, hanem a Szénbánya ajándékai voltak Manoilescu számára.

A Banca Comercială Romana könyveiben látható, hogy 1930 június 18-án Edgard Boulvin ur, a brüsszeli Electrobél társaság utasítására 6 millió lejt fizetett ki Manoilescu részére. Ez a befizetés Manoilescu saját beismerése szerint nem fizetés, hanem ajándék, amelyet ő mint a Szénbánya részvényeseinek képviselője kapott a belga társaságtól, amely a Szénbányával karöltve Cluj villamos árammal való ellátását átvette. Összesen tehát 15 millió 637 ezer 797 lejt szerzett ilyen uton Manoilescu, ami megmagyarázza a jövedelmek és kiadások közötti különbséget. Ezenkívül a Banca de Credit Roman könyveiből megállapítható, hogy 1931 szeptember elsején Manoilescu javára írtak 5.264.390 lejt Szántó Zoltán, Szántó Miklós és Molnár Jakab terhére. Ez a több, mint ötmillió jövedelem ismét úgy tűnik, mint egy ajándék, amelyet a társak Manoilescunak adtak, bár utóbbi azt állítja, hogy ez az összeghez ő a társak közötti belső elszámolások révén jutott.

Ezer részvénytől — tízezer részvényig

A jelentés ezután részletesen ismerteti Manoilescu előretörését az Ardeali szénbányánál. 1925-ben ezer részvénye volt, 1926-ban 10 ezer részvénye, 1929-ben pedig 50 ezer részvénye. Hogy ebből 10 ezer részvényt átadott öccsének, Grigore Manoilescunak, nem játszik szerepet. Az 1926-ban kapott 10 ezer részvény közül 5 ezer megvásárlásának lehetősége nem volt megállapítható, miután Manoilescu 1927 előtti jövedelmei nem olyan természetűek, hogy indokolják a körülbelül egymillió lejt képviselő részvénytost megvásárlását. Manoilescu azt állítja, hogy fizetési könnyítéseket és hosszú terminusokat kapott a szénbányától.

Ki kártalanította Molnár Jakabot 67 ezer részvényért?

1928-ban a Szénbánya 6 millió lejről 30 millió lejre emelte fel alaptőkéjét. Közben megegyezés jött létre az Ardeali Szénbánya és a Petrosani bánya között, amelynek keresztülvitele érdekében elhatározták, hogy az Ardeali Szénbánya alaptőkéjét az aktívák átszámításával 120 millió lejre emelik fel. Ezt a cluji törvényszék elutasította. A Petrosani megegyezés értelmében 97 ezer részvényt vett át 9 millió 700 ezer lej értékben. Ebből 30 ezer részvény a Szántó testvéreké, 67 ezer pedig Molnár Jakabé volt, aki időközben eladta saját részét. A cserében a Petrosanitól kapott 45 ezer részvényt a Szénbánya eladta 1931 augusztus 31-én a Banca de Credit Romannak. Ezen a tranzakción 5 millió 264 ezer 390 lejt kerestek, amelyet Manoilescu javára írtak. Az aktákból nem állapítható meg, hogyan jutottak ezek a pénzeszközök Molnár Jakabhoz.



Az „Odol” öntudatos fellépést biztosít

83

mert az ODOL-lal ápolt száj frissen illatos és egészséges. Az ODOL megakadályozza az erjedő és rothadó folyamatokat a szájban és megszünteti a száj rossz szagát. Az ODOL üdít és élénkít és megvédi egészségét. Tehát ne felejtse el a mondást:

Használd a ODOL-t: ép maradj Szájad, farkod és fogad!

ODOL

SZÁJVIZ FOGPÉP

83 a tökéletesített ODOL jelzése, melynek fertőtlenítő hatását nagy mértékben fokoztuk. Az ODOL-nak ezt a kiváló baktériumölő hatását bakteriológiai és klinikai kísérletek tudományosan bebizonyították.

pítható meg, hogyan jutott ez az összeg Manoilescuhoz, aki egyhatodrésztben volt a Szénbánya tulajdonosa, Manoilescu azt állítja, hogy Molnár Jakabnak 550 ezer francia frank és 1 millió 200 ezer lej értékű papirokat adott át. Hogy ki kártalanította Molnár Jakabot és milyen értékben a 67 ezer részvényt, amelyek a Szénbánya aktívumának mintegy 23 százalékát képezték, — nem lehet megállapítani. Szántó Miklós vallomásaiban azt állítja, hogy Molnár összes részvényeit eladta Grigore Manoilescunak, míg Mihail Manoilescu kijelenti, hogy nem tudja, ki vette meg Molnár részvényeit. Abban az időben, midőn ez a tranzakció lezajlott, Manoilescu ipari és kereskedelmi miniszter volt.

Tény az, hogy a tranzakció révén Manoilescu birtokába került 50 ezer Ardeali Szénbánya részvény. Azóta Manoilescu 1933 november 12-én megvásárolta Szántó Testvérek részvényeit is, még pedig 153 ezer részvényt, a társaság aktívumának 51 százalékát, 11 millió 240 ezer lejért. Ebből 2 milliót azonnal kifizetett, a többi tíz év alatt negyedévi részletekben fizetendő.

Ami a vasutnak való szállítását illeti, Stan Vidrighin mérnök, volt vasúti vezérigazgató vallja, hogy Manoilescu gyakran interveniált a CFR-nél az aghiresi szénbánya kvótájának felemeléséért és 1930-ban, miközben Vidrighin szabadságon volt, sikerült is a kvótát felemeltetnie.

A többi milliók

A jelentés ezután a Banca Bucurestinél a romanai prefektúra részéről elhelyezett és veszendőbe ment 2 millió lej kérdésű boncolgatja, majd rámutat arra, hogy a mangaliai és bucaresti házakat 5 millió 332 ezer 796 lejtért vásárolta meg Manoilescu. Hogy miből fizette ki ezt az összeget, arra nézve a bankoknál végzett vizsgálatok azt mutatják, hogy ezzel kapcsolatosan különböző pénzintézetek 3 millió 718 ezer 462 lejjel terhelték meg.

A Banca Bucurestivel folytatott hitelműveletei látszólag nem voltak törvénybe ütközők. Kétféle millió 500 ezer lejes tartozását a Banca Franco Romana terhére írták, ahol egy részét kifizette, a másik pedig a Banca Nationala adósa maradt.

Rendkívüli ügyvédgyűlést hívtak össze Bucurestibe a romanizálás kérdésében

CLUJ, április 3. Amint ismeretes, az egész országban mozgalom indult meg a román ügyvédek között, hogy az Ügyvédi Kamarák romanizálását különféle eszközökkel véghezvigyék. Egyes határozatok egészen a kisebbségi ügyvédek felvételéig mentek, mások pedig megelégedtek azokkal a betéts megoldási lehetőségekkel, amelyek az ügyvédek körében foglaltak és addig erőlyeket a mérsékeltbb ügyvédi kamarák határozatai magukban foglaltak és addig erőszakolták a kérdés minél előbbi megoldását, míg az ügyvédszövetség elnöksége kénytelen volt ezen ügyben országos rendkívüli ügyvédi gyűlést egybehívni. Az ügyvédgyűlés időpontja 1937 április 25-re van kitűzve és azon egyedüli tárgysorozatként a Kamarák elrománosításának a kérdése szerepel. A kongresszusra minden ügyvédi kamara a delegátusát köteles kiküldeni.

Fontos diplomáciai aktákat loptak el Beck lengyel külügyminisztertől

Bucuresti, április 3. Az Universal legutóbbi száma feltűnőként említi a romániai be. Cnnesi jelentés alapján közli, hogy nagyon fontos diplomáciai iratokat loptak el az ott üdülő Beck lengyel külügyminisztertől. A jelentés szerint a lengyel külügyminiszter a Crosiette-i villában lakik kíséretével. Ismeretlen tettesek a szombatról vasárnapra virradó éjszaka behatoltak a villába és Beck kíséretének egyik tagjától egy bördönt vittek el, amelyben diplomáciai iratok voltak. Más jelentések szerint a lopás a Grand Hotelben történt és magától Becktől vittek el fontosabb iratokat. A lopás körülményeit titokban tartják és a cannesi rendőrfőnök személyesen felkereste a lengyel külügyminisz-

tert, akinek jelentést tett a nyomozás eddigi eredményeiről. A jelentés után Beck felhívta telefonon a francia belügyminisztériumot, amellyel hosszabb beszélgetést folytatott. A Radio Central jelentése arról számolt be, hogy eddig két francia titkos ügynök őrizte a lengyel külügyminisztert, most azonban Varsóból négy detektív érkezett és ezek vették át az őrzetet.

Párizsi jelentések szerint a párizsi lengyel követség kategorikusan cáfolja azokat a híreket, amelyek szerint Beck külügyminiszter vagy kíséretének egyik tagja lopás áldozata lett és diplomáciai iratokat loptak volna el tőle.

**Dr. Kerekes Mária —
A vén számár**

László Miklós bemutatói a Davila Színházban

László Miklós különösebb irodalmi igények nélkül lépett egyfelvonásosával a nyilvánosság elé. A darabok vissza is tükrözik ezt az álláspontot, amit tiszteletreméltónak kell tekintenünk manapság, amikor a szinpad szerzők légioja egetverő irodalmi szándékokkal giccseket vagy retrográd szellemű műveket ír, hogy ezekkel aztán elárasszák a szórakozni akaró közönséget. László Miklós szerencsés kezű író, mert meg tudja találni a témát, el tudja találni a közönséghez legközelebb fekvő hangulatot és sablonos figurákból és élettel alakokat tud teremteni. A dr. Kerekes Mária sikerült kis munka: szerzője izlésesen tudta elkerülni a bukott pő és a kicsapás előtt álló nyolcadikos találkozásánál nyilvánvalóan kínáló „zicceret” alkalmazását. Szentimentalizmusa sehohsem volt bántó, viszont néhány jó párbeszédet irt belé, amelyek kitűnő színészi teljesítményre adnak lehetőséget. Pergő, jól felépített, lendületes és végig szórakoztató szindarab a dr. Kerekes Mária, melyet a közönség — kitűnő előadásban — rokon-szenvvel is fogadott.

Nem mondhatjuk ugyanezt az utána előadott „A vén számár”-ról, melyben ugyan szintén kivillannak az író jeles szindarabírói kvalitásai, de amelyet néhány túlméretezett és néhol unalmasá váló jelenet nyújt el. Néhány fölösleges párbeszédet a rendező is törölhetett volna a darabból. A vén számárnál már a szerző nem volt olyan óvatos a hatáskelésben: olykor túl is lőtt a célon, túlszentimentális és túl frivol volt helyenként. Ebben a műben is volt azonban néhány jelenet és néhány figura, mely azt bizonyítja, hogy László Miklós komoly versenytársként jelentkeztek a pesti szindarabirodalom sztárjai között.

Mind a két darabot mintaserző előadásban hozta ki a színház. Harmath Jolán dr. Kerekes Mária, mélyen emberi és megrázó művészi teljesítmény volt. Pártnere, Kovács György életteli rossz diák volt, a vidám és drámai részekben egyaránt. Tóth Elek most is az igazi érzések mesteri megszólaltatójának bizonyult. Kitűnő volt Tompa Sándor vendégjátéka a Csóka József kabinetalkatása. Czoppán Flóri rövid szerepében is nyiltszini tapsot kapott. Deésy, Rajnay és Lantos jó játékokkal egészítették ki a kitűnő előadást.

A vén számár címszerepében Borovszky ezuttal kielégített. Mentés volt most a nála gyakran kirívó túlzásoktól. Elegáns, de túl fiatal öreg színész volt. Fényes Alice ebben a szerepében is tündökölt. A második képből a nagy színésznő minden kvalitását csillogtatta. Monológjait most már tökéletesen tudja megépíteni. Eseménye volt az előadásnak Tóth Elek remekbeszabott kabinet alakítása. Csóka József szabója, Lantos szabóinasa kitűnő zsánerfigurák, Deésy, Dancsó és a mellékszereplők segítettek sikerhez az előadást. A telt ház közönsége sokat tapsolt a kitűnő színészeknek. Tóth Elek pergő és eleven rendezése kifogástalan volt, csak a vén számárban kellett volna kissé többet használnia a vörös ceruzát. (—lay)

Dr Váry Tibor és Dr Váry Akos jelentik, hogy a rajongásig szerető édesanya

**Özv.
Dr. Váry Miksáné
szül. Schull Mária**

f. hó 1-én este életének 76-ik évében csendesen elhunyt. Drágánk földi maradványait f. hó 4-én d. e. 11 órakor adjuk át örök pihenésére a részére fenntartott családi sírhelynek, a régi neolog izraelita temetőben. (Minden külön értesítés helyett.)

Uránia Muzgó

MA, VASARNAP 3, 5 és 7 órakor:

RAMONA

főszerepben: **Loretta Young, Don Ameche**
Este 9 órakor: **A hitokzatos asszony**
főszerepben: **Red la Roque és Mona Maris**

KÖZGAZDASÁG

Módosítások a kontingentálási rendszeren

A Hivatalos Lap március 31-én kelt 75. számában megjelent a kontingentált cikkek táblázatában történt újabb módosításokra vonatkozó királyi rendelet. Ezek között vannak teljesen új kontingentálások és vannak régebbiek, melyek autorizációs illetékeit felemelték vagy leszállították.

Uj kontingentálások a következők:

42	vám-tétel	2000 lej
219	"	1000 "
238	"	2000 "
261 a) és b)	"	1000 "
262	"	2000 "
280	"	100 "
449 a)	"	1000 "
b)	"	1200 "
695	"	200 "
818 a)	"	1000 "
b)	"	2000 "
845	"	100 "
992	"	1000 "
1070	"	400 "
1071	"	500 "
1130	"	500 "
1332	"	1000 "
1333	"	1000 "
1346	"	700 "
1347	"	1500 "
1364 a)	"	1000 "
b)	"	1200 "
c)	"	2000 "
1365 a)	"	1100 "
b)	"	1300 "
c)	"	2300 "
1381 a)	"	1000 "
b)	"	1000 "
c)	"	2000 "
1382 a)	"	1100 "
b)	"	1100 "
c)	"	2300 "
1451	"	1500 "
1452	"	3000 "
1488	"	3000 "
1542 bucata	"	4 "
1650	"	200 "

Az első szám a vámtarifá megfelelő tételét jelenti, a második szám az autorizációs illetéket 100 kilogramonként.

Ugyanezen királyi rendelettel a 47. vámtétel alatt foglalt áru autorizációs illetéket

500 lejre csökkentették, ugyanakkor pedig felemelték a következő áruk autorizációs taxáit:

341 a)	vám-tétel	800 lej
531 a)	"	5000 "
b)	"	6000 "
c)	"	7000 "
d)	"	8000 "
532 a)	"	6000 "
b)	"	7000 "
c)	"	8000 "
d)	"	9000 "
580 a)	"	2000 "
b)	"	3000 "
935 a)	"	400 "
b)	"	300 "
936	"	1500 "
937	"	2000 "
938 a)	"	1000 "
b)	"	1000 "
941 a)	"	500 "
b)	"	300 "
942 a)	"	300 "
b)	"	400 "
c)	"	500 "
d)	"	600 "
943 a)	"	340 "
b)	"	460 "
c)	"	570 "
d)	"	680 "
1131	"	1000 "
1234	"	400 "
1342 a)	"	800 "
b)	"	800 "
c)	"	300 "
1343 a)	"	900 "
b)	"	900 "
c)	"	340 "
1414	"	2100 "
1424 a)	"	800 "
b)	"	1500 "
1425 a)	"	900 "
b)	"	1800 "
1426	"	1000 "
1677	"	200 "
1755 b)	"	3000 "
1760	"	300 "
1789	"	1000 "

Az autorizációs illeték 100 kilogramonként értendő.

Aprilis hó 12-én, hétfőn este 9 órakor

GOLDMARK-QUARTETT

bemutató hangversenye

az Albina disztermében (v. új Iparkamara) Str. Regina Maria 51.

Jegyek 60—20 lejig a Piața Unirii kioszkban.

Telefon 14-97.

Banca de Credit Mărunt și Economie S. A. Dej

Convocare

Asociații Băncei de Credit Mărunt și Economie S. A. Dej sunt convocati la 9-a adunare generală ordinară pentru ziua de 20 Aprilie 1937 în localul Băncei din str. Traian 33 dela ora 11 a. m. cu următoarele ordine de zi: 1. Raportul Consiliului de Administrație și a Comitetului de Cenzori cu privire la gestiunea anulii 1936. 2. Aprobarea bilanțului și a Contului de Profit și Pierdere încheiată la 31, Decembrie 1936. 3. Descărcarea Consiliului de Administrație și a Comitetului de Cenzori pentru gestiunea anulii 1936. 4. Acoperirea deficitului. 5. Alegeri. 6. Propuneri eventuale. Drept de vot conform statutelor, numai acei acționari vor avea, cari vor depune acțiunile la cassa Institutului până în ziua de 15 Aprilie 1936. Numai acele propuneri pot fi desbătute la adunare, cari sunt depuse în scris, inclusiv 18 Aprilie 1936. Con-

— Epekő-, vesekő- és hólyagfűtöbetegek, valamint azok, akik hűgysavas sók túlzott mennyiségben és köztüben szenvednek, a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által bélműködésük elrendezését, emésztésük előmozdítását és állapotuk javulását érhetik el. Az orvosok ajánlják.

tul de bilanț, de profit și pierdere și raportul comitetului de cenzori pote fi văzut în oarele oficiose la Institut. Dacă în ziua sus arătată nu se va intruni numărul de asociați prevăzut de statut, adunarea se va ține cu orice număr de asociați prezenți, în ziua de 29 Aprilie ora 20 cu aceeași ordine.

Diracțiunea.

Ha beleí renyhék

vagy tökéletlenül működnek, az elviselhetlenségig dugulás állhat be. Kemény formában bevett különböző hajtószerkezetek a beleket csak izgatják, anélkül, hogy természetes működést eredményezzenek.

Prof. Dr. Péter hajtó-teája

azonban feloldja az emésztési maradékokat és enyhe, rendes székletben kihajtja. Több napig tartó hatás. Tartós hatás még krónikus dugulásnál is, illetve ennek gyógyítására. Fájdalommentes teljes kiürülés. Nem válik szokássá.

Kapható minden gyógyszerárban és drogueriarban. Postai szétküldés Csillag gyógyszerár Brasov, I. G. Duca 1. szám utján.

NYILTÉR *)

Óvás

Lelkiismeretlen ügynökök az igen tisztelt építető közönség megtevesztésére azt közölték, hogy más cégtől „Szántó”-féle redőnyöket szállítanak, olcsóbb áron.

Mélyen tisztelt megrendelőink érdekében, valamint saját gyártmányaink jó hírnevének megvédése céljából közöljük, hogy cégünk egyetlen más céggel sem foglalkozik közösen sem a gyártással, sem pedig redőnyeink eladásával.

Valódi „Szántó”-féle redőnyöket kizárólag Szántó Dezső és Fia cég, Oradea, Str. Mărăsesti No. 8. gyárt és azok eladását kizárólag igazolt megbízottaink eszközölik, vagy közvetlenül a gyártól rendelhetők.

Ha valaki megbízásunkkal igazolni nem tudja magát és „Szántó”-redőnyöket kínál eladásra, az közönséges csaló, akit kérünk rendőrkézre adni.

Dezideriu Szántó & Fiu
fabrica de rulouri si soaba
Oradea, Str. Mărăsesti No. 8.

*) E rovatban közölték nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadó hivatal.

**APRÓ
HIRDETÉSEK**

Egyszeri közlésmél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Állástkeresőknek 30 százalék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelleg levelet csak ugy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Központban. komfortos 3 szobás kertes lakás kiadó. Str. Maloasa 7.

Haladó szellemű hitközségnél állást keres talmudban, tsnachan, az új- és ó-héberben tökéletes pedagógus. Fuchs Satumare, Filipescu 21.

Héber, német oktatásra keresek tanítványokat. Kérem b. címét „Házitanító” jellegre a kiadóba.

Nagy, világos, parkettes, erkélyes szoba központban, igen elegánsan bútorozva (esetleg üresen is) kiadó. Klein, Str. Barițiu 16.

180 lejért villanyondolálunk 6 havi garanciával. Speciális hajfestés, víz-vas ondolálás és művészies parókakészítés. H. Lotti, Calea Regele Ferdinand 3. Udvarban.

Gyártelep központi felvéssel, 580 négyzetméter beépített területtel eladó. Cim: Schul-féle fejkendőgyár Str. Calugărițelor No. 11/a.

מלמד מים פראקטיין אונטעררייכט ג'ו'ח חומש רש"י וזכט פאסטען. ברייע אונטער שיפרע מלמד"ן אין דיא רעדעקאין.

Mérlegképes levelező-könyvelő fűszer- és gyarmatáruban szakember keres levelező-könyvelői, vagy utazói állást. Fuchs Satumare, Filipescu 21.

Kiadó májusra kétszoba, konyha, fürdő, előszoba, speiz, szép egyszoba konyha, speiz. Str. Paris 22.

Intelligens zsidó Frälein, perfekt német, két fiu mellé kerestetik. Fényképes ajánlatok Mandula Bébi-áruház Brasov, Str. Voievodul Mihai címre küldendők.

Keresek jobbhaból való zsidó lányt három nagyobb gyerek mellé, ki háztartásban is segítkezik. Németül beszélők előnyben. Guttman Armin Turda.

Egy súlyesztő varrógép eladó. Cim a kiadóban.

25 éves, alacsony termetű, de csinos urleány 100.000 lej hozománnyal és bútorral férjhez menne megfelelő kora kereskedőhöz. Bővebbet Mirea házasságközvetítő iroda Cluj, Str. Marechal Foch 25.

Kiadó május 1-re, irodának, varrodának esetleg orvosi rendelőnek alkalmas két szép, nagy szoba. Nationala Biztosító, Regina Maria.

Borsec-en, a fürdő központjában 500 m² terület eladó. Információk: Atanasiu, Bucuresti, Calea Victoriei 40.

Kiadó fűszer, bodega helyiségek lakással. Érdeklődni Legiunea Ardeleana 32.

W
HIVAT
Pe
Részlet

Küszöbön álló legnagyobbika...
... volt minden,
... sorban mentim
... aki ideje felét
... lét pedig
... sét, Jankel szá
... jártunk Isserhe
... írtól minden
... kezdve, egészen
... tizes beszédeit
... ügyért.

Végül követ
... macassütöde v
... mil Mottje Ka
... zített, amely
... papir, ropogós
... szes süteket
... hogyan lyukas
... Kaillesnél küld
... nála süttették
... első „perfor
... aki pénteken
... Tschme, az ő
... sütöde fódaga
... hely titkaiba.
... el a tészta
... dorják macese
... az volt, ha
... hogy kezembe
... tészta át-mé
... malakkal. Az
... apám ünnepe
... lita a házból
... Egyik kezét
... libatollseprő
... szobára. Ez
... se. En azonbe
... tesz, mintha
... kat és mara
... maga dugta
... Reggel 10
... volt takarítv
... ételeket ettl
... tesen nem
... előtt tilos e
... falat macesz
... szonyra. Még
... bad ajkunkr
... beszélni róla
... tünk tehát
... képpen elké
... diákok, akik
... hogy kenyér
... lakni.

Ugy emlé
... diák lakott
... lyan az ün
... és segítte
... hon tartar
... még nagy
... pen okol'a
... mepe és ez
... ak kell é
... cherek m
... keznek ná
... badnak m
... engedjéte
... étkészüké
... ják maguk
... ért." Term
... tük végezt

Ateli
OLUJ,
Sp
és
Szürke
és tűzá
Magas
előtrás

ményben a prófétának ez nem is esett volna nehezére. Nála sokkal kevésbé szent próféták legyőzhették volna mágikus erővel a térbeli nehézségeket és pillanatok alatt száz és száz mérföldet berepülhettek volna. Sok hűséges hívő létezett, akik keserűen csalódtak, amikor hosszú éveken keresztül széderestén a nyitott ajtóban nem jelent meg Elijáhu próféta alakja.

A két első és két utolsó peszachünneppal között négy félünneppel van. Természetesen azonban akkor is peszach van. Kovászos ételt nem szabad enni, de dolgozni szabad. Az egész ünnep alatt, elejétől-végéig nagy-szerűen, vidám örömben élünk. Istentisztelet után semmi egyéb dolgunk nem volt mint látogatásokat tenni és fogadni. No és a vendéglátások: sütemény, édesség, cukrozott gyömbér, pászkaliszból készült különleges eledel, reték és saláta, töltött és sült tyuknyak, befőtt, zek, mindenféle gyümölcsök! Mindehhez annyi bort szűrcsölhettünk, amennyit csak akartunk! Bármennyit ihatunk belőle, mert otthon készült mazzolabor volt ez, amitől nehezen rughattunk volna be. Régi szokás szerint a gyerekek peszachkor dióval és mogyoróval játszottak. A diójáték nagyon nehéz volt: öt vagy hat diót kellett sorbaállítani és mintegy husz lépésnyi távolságból egy kis acélgömbökkel eltalálni. A lányok a maguk módján ütötték agyon idejüket. Nálunk, fiuknál nagyon kedvelt játék volt a „páros vagy páratlan.” Ez abból állott, hogy el kellett találni, hogy a másiknak páros vagy páratlan számú dió van-e a markában.

A nyolcadik peszachnap délutánján kiosztották az elhajlott, rituálisan nem tökéletes pászkadarabokat, annak jeléül, hogy az ünnepek vége van. Ezzel be is fejeződött első chéder-éve. Még gyermek voltam, de már volt bennem valami a felnőt emberből. Sokat tudtam népemről és népem történetéről. Már kezdtem érteni valamit a „galut, számkivetés” sötét értelméből, ezek a szavak beszélgetéseinkben mindig újra előfordultak és azt is kezdtem felfogni, hogy miért imádkoznak a zsidók oly gyakran a Messiás eljöveteleért. A gyermek bennem még boldog, gondtalan és szabad volt; néha azonban elröppent ajkaimról egy sóhaj, melynek nem tudtam okát adni és nem tudtam megmagyarázni.

A széderasztal megterítésének művészete

A széderasztal megterítése már ósidóktól kezdve mindig impulzust adott a zsidó művészeknek a vallásos iparművészet fejlesztésére. A középkori zsidó nagy súlyt helyezett arra, hogy széderasztalt brokáttal vagy gazdag himzésekkel díszítse. Ezekből készítettek a macesztakarót, asztalfutót, dekorációt, stb. A himzett terítőcskék, melyek leginkább német eredetűek, az Egyiptomból való kivonulás jelenetét ábrázolják vagy pedig széderszokásokat illusztrálnak. Ismét más terítőkre a kiddus szövegét himezték. Nagyon népszerűek voltak az ezüstből készült, finom munkával ellátott szédertálak, de gyakran készítették ezeket üvegből, majolikából, porcellánból, aranyból vagy ónból is. A finom, áttört macesz-árvány négy rekeszből áll és kecses, ötvösmunkával díszített balusztrádban végződik. Némelyik szép példány felső talapzatán ezüst figurácskák vannak, melyek ó-viseletű zsidókat ábrázolnak. Ugy látszik, mintha a Micrajimból való kivonulás emlékére az egyiptomi rabigában dolgozóknak. Taligájukon, vodreikben és csöbreikben a rituális széderesti fűszereket viszik, a serlegben csillog a széderesti bor és az állvány legfinomabb talapzatán van a macesz. Ezenkívül kiddus poharak, gyertyatartók, stb. díszítik még a széderasztalt.

A hamburgi múzeumban van egy perzsastilius szédertál 1776-ból. Egy másik, dr. Frauberger által reprodukált szédertál minden valószínűség szerint holland eredetű önből készült és gazdagon ezüsttel díszített. Ezen nemcsak a Hagadah rimbezedett szövegét találjuk, hanem a „négy fiu” képét és a Hagadah groteszk alakját. A Mocatta br-tokában levő fayence tál a kiddus szövegét s különböző képecskéket ábrázol. Egy másik példányt, melyet a 13-ik században spanyol zsidók készítettek, Washingtonban őriznek. Ezenkívül a keserű gyökerek számára léteznek gyönyörű tálcák öntött rézből (15. század, velencei munka), vagy jeruzsálemi kőből, mely állítólag nappal fekete, éjjel szürke és nyáron kék-piros pettyes. Az Olaszországból származó kis charoset-kocsi igen ritka példány. Gyakoribbak ugyanerre a célra a kis emailcsészécskék, ezüst kanálkával, továbbá antik kínai csészék a sós-víznek, majd kicsi, ezüst állványok a sült tojásnak. A Washington múzeumban van elhelyezve egy egészen különleges szépségű pohár és tányér a tíz csapás felsorolására. A széderasztal művészete azonban tetőpont-

ját megis a képekkel gazdagon díszített borsopoharakban és a fémből készült kancsókban éri el. Elijáhu serlege igen gyakran két részből áll, egy nagyobb és egy kisebb serlegből, melyek egymásba vannak illesztve, nyilván azért, mert az egyik Elijáhunak van szánya, a másik pedig egy váratlan vendégnek. A düsseldorfi iparművészeti múzeumban látható egy pohár, egy, a maga nemében igen érdekes darab, melynek szélén négy rovátká van. A házigazdának minden alkalommal, amikor poharát kiültette, egy rovátkával el kellett fordítania a poharat, hogy

így számolja le a széderestén kötelezőleg kiültendő négy pohár bort. Természetesen művészi kivitelű Hagadák is léteztek régtől fogva. 1526-ból (Prága) maradtak ránk fametszetekkel díszített nyomtatott példányok. Ezen idő előtt és után csodásan illusztrált kiadások léteztek. A leg-híresebb a Crawfordé és a sarajevói Hagada. A híres Hagadák szép illusztrációit közli a zsidó lexikon. Ujjában szép Hagadák jelen-tek meg Erec Jiszraelben is, amelyek az új zsidó művészet legkiválóbb termékeihez tar-toznak.

Május 2-án és 3-án Oradean lesz megtartva a XV-ik cionista konferencia

A ZsNSz Kisintéző Bizottsága úgy határozott, hogy a 15-ik országos cionista konferenciát, melyet decemberben el kellett halasztani, május 2-án és 3-án Oradean fogja megtartani.

Dr. Mózes László tárgyalásokat folytatott erre vonatkozóan Oradean, ahol sikerült a Kereskedelmi Csarnok dísztermét és bizottsági helyiségeit megkapni erre a célra, a reorganizálódott oradeai cionista helyicsoport pedig a legnagyobb örömmel vállalta a rendezés nehéz feladatát úgy, hogy a konferencia imponáns keretek között való megrendezése és zavartalan lefolytatása biztosítva van.

A KIB már meg is állapította a konferenciának a programját, kijelölte és felkérte az előadókat és összeállította azt a listát, ame-

lyet a konferencia tisztikaráról fog megválasztásra a megnyitó ülésen előterjeszteni. A pártok és a KIB megbízottaiból Reiter Lunka elnökle alatt megalakult Timisoaran a főválasztási bizottság, amely a helyicsoportok konferenciái delegátusválasztásait van hivatva irányítani. A főválasztási bizottság a konferenciái választásokat március 28-tól április 11-ig terjedő időpontra tűzte ki. Eddig az időpontig minden cionista helyicsoportban a választásokat le kell folytatni. Már a május 2-3-i román huszétkor szokásos vasuti kedvezmény miatt is a konferencia iránt élnék érdeklődés nyilvánul meg egész Transzilvániában. A konferencia oradeai rendezőbizottságának és a konferenciái irodának híreit rendszeresen közölni fogjuk.

A Jung-Wizo haifai találkozója

A Mirjam Pollák-ház Kirjat Bialik-i alapkeletével kapcsolatosan a Jung Wizo Haifában nagyszabású találkozót rendezett. A jeruzsálemi, telavivi és petach-ikvival résztvevőkön kívül kisebb helyek Wizo delegátusai is megjelentek a találkozón, amelyen a további működési programot, szervezkedési kérdéseket, valamint a haifai csoport újjászervezését beszélték meg az egybegyűltek. A megbeszélés során elhatározták egy országos vezetőség felállítását, valamint az exekutíve mellett felállítandó Jung Wizo képviselőt meg szervezését. Ismételt és egészen határozott formában nyilvánult meg a szervezet azon régi óhaja, hogy Palesztinában a Jung Wizo központi titkárságot létesítsen.

A megbeszélésnek annál is inkább súlya volt a közvéleménnyel szemben, mert a Beth Mirjam Pollák létesítése komoly teljesítmény, amely teljes egészében a Jung Wizo munkája. Az új intézmény jelentőségét han-

goztatták a különféle szervezetek kiküldöttel, akik lelkesedéssel és örömmel üdvözölték a Jung Wizo tevékenységét.

A „Beth Mirjam Pollák” alapítását első-sorban is a Németországból kivándoroltak számára létesítik, de fejlődése során más bevándorlóknak, sőt még a Wizon kívül álló ifjúsági elemeknek is otthonoul fog szolgálni. Az alapot Pollák Mirjam asszony 50. születésnapja alkalmából létesítették és rövid időn belül több mint 700 font állott rendelkezésünkre. A KKL 5 dunam földet bocsátott az alapítók rendelkezésére a Haifa öböl-lore itt kezdődött meg az építkezés. Egyelőre nyolc fiatal lányt fognak elhelyezni a „Beth Mirjam Pollák”-ban, de az építkezés már eleve úgy folyik, hogy a későbbi fejlődés könnyen lehetővé legyen téve. Jung Wizo körökben sokat várnak ettől az új alapítástól, amely nyár folyamán központja lesz egy sátoros táborozásnak, később pedig vezető képző kurzusoknak is.

A timisoarai WIZO gyermekelőadása

A timisoarai Wizo nagyszabású és fényes sikert aratott gyermek-opera előadást rendezett hétfőn a városi színházban. Gyermek a gyermekeknek — így szól a jelszó „Die Reise um die grose Welt” színes és változatos zenéje — vidám táncszámai, örömet és szórakozást szerzett úgy gyermeknek, mint felnőtnek, Timisoara közönségének évek óta nem volt ilyen kellemes meglepetése, mint ez a nagy gyermekutazás a világ körül. Minden egyes szereplő, de főképpen a zene és énekszámoknál meglepő tudása úgy kórus, mint szóló számokban, sok változatosságot nyújtottak, természetesen az egésznek a lelke, a jó szelleme, a fáradhatatlan és eredményes vezetője, dr. Eisikovics Miksáné, Blum Ilus zongoratanárnő volt. Zenei tudását, művészi megérzéseit úgy beléplántálta a 3—8. év közötti apróságokba, hogy azok szinte minden hangot magukénak érezték.

A közel negyven szereplőnek, mindnek külön is módja volt egyéni ambícióit és tehetségét megmutatni. Nagyon szép volt a japáni, kínai, indiai képeknek a rendezése, színes és eleven hazai jeleneteket mutattak be. Legnagyobb szenzációt a Palesztinai kvucán dolgozó halucok, héber énekük és bájos verselésük jelentette. Egy alig tíz éves fiu héberének szóló számai külön említésre méltók. Minden gyermek érezte a szép és nemes célt, amivel szolgálta az előadás kerek menetét, ezért külön, nem emlitünk egyet sem, hanem közöljük a szereplők részletes névsorát, mert minden gyer-

mek egyformán szépen és értelmesen oldotta meg feladatát:

Bárdi Éva, Berger Karcsi, Färber Karcsi, Fischer Juliska, Friedmann Jancsi, Grünfeld Leó, Hoffmann Kurt, Katz Bandi, Hirsch Eszter, Keppech Gyuri, Klinger Hanna, Klinger Guzi, Kohn Alice, Maier Ottó, Moskovits Berta és Rózalia, Pollák Jozefin, Stauber Izrael, Radó Emil, Ritter Jóska, Róna Juci, Sperling Robi, Spiegel Mária, Steruheim Jancsi, Stern Ernő, Tiergermann Klára, Weisz Baba, Berger Klári, Csapó Eszter, Dimitrescu Sissi, Färber Judit, Fuchs Sidi, Gross Sidi, Gross Graciella, Goldstein R., Gulyás R., Keller Marion, Keller Trude, Krecs Kató, Klein Gyuri, Lebovics Etus, Lindner Juci, Lustig Klári, Mohora Tassi, Müller Baby, Mussafir Rola, Müller Évi, Nikolics Danicos, Perényi Sanyi, Pollák Trudi, Schul Baba, Steiner Zsuzsi, Tánczos Juci, Traub Juci, Werker Babuci.



Imédia
L'OREAL párizsi cég
hajfesték-je
a legtekélyesebb készítmény.

Közügyülés tartott a carei-i WIZO

A carei Wizo közügylése március 17-én zajlott le. Reiter Adolfiné, a Wizo közszere-tesben álló elnöknője nyitotta meg a közügylést s beszámolt a carei Wizo munkássá-gának eddigi eredményeiről. Az elnöknő egészségi állapotára való hivatkozással le-mondott a carei Wizoban viselt tisztségéről. Lemondását a tagok többszöri kérésére sem vonta vissza s megható szavakkal mondott búcsút egyesületének. Reiterné búcsubeszé-dében munkára buzdította az ifjúságot, majd pedig átadta a helyét egy hat tagból álló elnöki tanácsnak. A carei Wizo új elnöksé-gének tagjai: Dr. Róth Lajosné, Weisz Sándorné, Mózes Endréné, Lebovits Béláné, Kauffmann Endréné és dr. Benedek Lászlóné.

Dr. Róth Lajosné méltatta a lelépő elnöknő munkásságát, dicsérte fáradhatatlan buzgal-mát, Reiternéét is, aki megalapította és hosszú időn keresztül kitünően vezette a carei Wizot — mondta szétfoglaló beszéde so-rán dr. Róthné. Ugyancsak ő köszöntö meg az elnöki tanács nevében a megüdvözölt bízal-mat, amellyel az egyesület őt és elnöktársait kiüntette, amikor a Wizo élére állította az újonnan megválasztottakat. Kérte a tago-kat, adjanak módot eredményes munka kifejtésére.

A közügylés végén a vezetőség Reiter Adolfiné érdemeinek elismeréseként örökös dísz-elnöknővé választotta.

WIZO-HIREK

A cluj-i Wizo zsidó hangversenye. A Wizo, azon célkitűzéseivel hiven, hogy rendezé-nyeiinek keretében mindig műsorral szolgáljon a közönségnek, Clujon is megrendezte zsidó hangversenyt szép erkölcsi és anyagi siker-rel. Mint vendégek Löbl Bózi és dr. Fried-mann Andor Timisoara léptek fel a hang-versenyen. Löbl Bózi jidás népdalokat éne-kelt és finom előadókésziséggel lopta be magát a közönség szívébe. Dr. Friedmann mesteri zongorajátéka mellett zsidó kom-pozióknak eredetiségében és szépségében győnyörködhettünk. Nagy és megérdemelt sike-re volt, Fejér Sándor hegedűművész Bosko-vics Sándor kíséretével egy Ravel és egy Achron szerzeményt, majd Boskovics Sándor egyik kompozícióját adta elő. A kiváló és Clujon ünnepezt művészi játéka most is igazi művészi teljesítmény volt. A közönség nagy tetszéssel fogadta a zsidó hangver-senyt.

Bornstein Sándor előadása az aradi Wizo-ban. Az aradi Wizo előadásorozatának ki-magasló eseménye volt Bornstein Sándor szereplése, aki „Spinoza kiátkozása” című tanulmányát olvasta fel. Az előadó hí képét adta a kornak, amelyben Spinoza élt és is-mertette azt a hatalmas lelki hatást, ame-lyet éppen ebben az időben feltűnő álmissás a zsidó tömegeknek okozott. Ebben a korban, amelyben a vallási miszticizmus annyira előre tört. Spinoza szemben fordult mind az-zal, ami hit, vallás, vagy tradíció és amit nem lehet matematikával bizonyítani. Ezzel természetesen magára zúdította a zsidóság szeméi vezetőinek haragját. Madrid főrab-bija állott az ellene vezetett mozgalom élén és a megbotránkozás hangulatában könnyű volt rá kimondani a súlyos egyházi átkot. A zsidó tömegek lelkét akarták ezzel meg-menteni az új tan veszedelmétől. A Wizo nevében dr. Köves Lászlóné köszönte meg Bornstein Lászlónak a mindvégig nívós elő-adást.

A timisoarai Hadassah hírei. A Hadassah leányegylet március 10-iki összejövetelén a revut Albala Klári tartotta. Stein Ducit tartott nagyon jó előadást „A nő helyzete a társadalomban” címmel, melyet hosszú vita követett. Március 17-én Rusnyák Ikené olvasta fel nagyon jól összeállított revujét, utána aktuális szervezeti problé-mák lettek megtárgyalva. — Március 24-iki összejövetelen Schweiger Gertrud hoz-záértéssel összeállított revujét olvasta fel. Albala Klári kitünő előadásban ismer-tette Schalom Asch: „Zsoltáros” című könyvét.

BE...
Öszire vár...
hog...

Bucaresti, apr...
pöpolitikai élet...
kormányutódlás...
a Tatarescu-kor...
kező választások...
E kérdésekre...
politikai helyzet...
A román alko...
a király nevezi...
tereit. A korm...
minisztereknek...
a szenátus és a...
is szükségük va...
az új kormány...
lasztótömegek k...
gulat után orien...

Előfordul, hog...
nyos négyéves s...
milyen oknál f...
gét. Az uralkod...
vezet ki, felosz...
választásokat in...

A jelenlegi li...
klasszikusan ille...
mányos rendsz...
került az ország...
mány egy és fé...
leges választás...
tömegeknek a l...
sát mutatták.

A király I. G...
mány megalakít...
november 14-én...
babonaszógból h...
ünnepeles aktu...
szerekcélenségg...

I. G. Duca az...
lése ellenére se...
s ugyanazon év...
iai állomás per...
Az új választ...
között folytat...
természetesen...
A rendkívüli e...

U...
N...

de kiez...
fogva

G...

G...
sho...

BELPOLITIKAI FIGYELŐ

Öszire várják a kormány lemondását. Politikai körökben úgy vélik, hogy ismét Tatarescu kap kormányalakításra megbízást

Bucuresti, április 3. Az utóbbi időben a belpolitikai élet legaktuálisabb problémája a kormányutódlás kérdése lett. Meddig marad a Tatarescu-kormány s ki vezeti le a következő választásokat?

E kérdésekre elsősorban az alkotmány s a politikai helyzet adják meg a választ.

A román alkotmány 88-ik szakasza szerint a király nevezi ki és mondhatja le a minisztereket. A kormányképességhez azonban a minisztereknek, illetve a kormány tagjainak, a szenátus és a kamara szavazattöbbségére is szükségük van. Eppen ezért az uralkodó az új kormány kinevezése alkalmával a választótömegek körében megnyilvánuló hangulat után orientálódik.

Előfordul, hogy egy kormány az alkotmányos négyéves szesszió befejezése előtt valamilyen oknál fogva elveszítse a népszerűségét. Az uralkodó ilyenkor új kormányt nevezhet ki, feloszlathatja a parlamentet s új választásokat írhat ki.

A liberális rezsim kezdete

A jelenlegi liberális kormány helyzete klasszikusan illeszkedik bele a román alkotmányos rendszerbe. Az uralkodó bizalmából került az ország élére, miután az előző kormány egy és fél évi működése után, a részleges választások eredményei, a választótömegeknek a liberális párt felé való hajlását mutatták.

Babonás kormány

A király I. G. Ducát bízta meg az új kormány megalakításával. Az új kormány 1933 november 14-én tette le az esküt. Tisztán babonáságból halasztották el egy nappal az ünnepélyes aktust, merthogy a 13-as szám szerencsétlenséget jelent.

I. G. Duca azonban a 13-as szám kikerülése ellenére sem kerülhette el a végzetét s ugyanazon év decemberének 29-én a sinai állomás perronján meggyilkolták.

Az új választásokat december 20 és 29-e között folytatta le a liberális kormány és természetesen abszolút többséget szerzett. A rendkívüli események folytán a kormány,

az alkotmány előírásainál előbb, már január 10-én összehívta a parlamentet.

Mit mond az alkotmány

Az alkotmány 62-ik szakasza értelmében a parlament tagjait négy évre választják. A kérdés mikortól fogva számítják ezt a négy évet? A megválasztástól, vagy működésének tényleges megkezdésétől? S mennyiben érintik ezek a terminusok a kormány négyéves mandátumának a terminusát? Mert tulajdonképpen éppen ezen időpontoktól függ a kormány távozásának, illetve az új választások kiírásának a kérdése.

1938 január 10

Egyesek szerint a két törvényhozó testület a király parlament-megnyitó kéziratának felolvasásakor kezdi meg tényleges működését. Ilyen körülmények között a négyéves mandátum 1938 január 10-én járna le.

Egyes teóriák szerint egy kormány léte a designálásának pillanatában veszi kezdetét, mások szerint a választások kiírásának pillanatában.

Rendes körülmények között a kormány sorsa nincs szorosan hozzákötve a parlament sorsához. A liberális rezsim esetében azonban a kormány és a parlamenti többség közötti együttműködés oly szoros volt, hogy nehezen volna elképzelhető három évi szoros együttműködés után, hogy a negyedikben szakadásra kerüljön sor.

Marad-e tovább Tatarescu?

Amennyiben tehát a kormány sorsa a parlamentéhez van kötve, mandátuma 1938 január 10-én járna le.

Am az alkotmány nem akadályozza meg annak a lehetőségét, hogy a jelenlegi parlament folytassa le az új választásokat. Hiszen a legtöbb részleges választás — legalább is egyideig — a liberális pártnak kedvezett. S ebben az esetben nincs kizárva, sőt valószínű, hogy Tatarescu kormánya újra megbízást kapjon. Mert Románia politikai történetében még nem fordult elő olyan eset, hogy a választásokat lefolytató kormány meg ne sze-



Elegancia, Báj, Disztináltás

Egy szép láb lépten-nyomon csodálatot kelt és minden pillantást magára von.

A finom harsnya a láb vonalát előnyösen kiemeli, annak csodás kecsességét és különös disztináltást kölcsönözve.

A DARLING harsnya rendkívül finom szövésénél és páratlan simulékonyságánál fogva, tökéletesen simul a lábhoz és kiemeli annak kifogástalan formáját.

DARLING

rezze a parlamenti többséget, különösen a jelenleg érvényben levő választási törvény mellett.

Azt is tudjuk, hogy a liberális párt már kormányozott egyszer kis megszakításokkal 12 álló esztendeig.

Ad-abszurdum

Megtörténhetne ad-abszurdum, hogy kivételesen a kormány még se szerezzék meg a 40 százalékos, amely a prémium elnyeréséhez szükséges. Ebben az esetben a kormány tovább vezethetné az ország ügyeit az első parlamenti leszavazásig. S miután a parlamentet az alkotmány előírásai szerint csak március 10-én, sőt április 10-én hívhatják össze, a kormány még a helyén maradhat 1938 április 10-ig.

Októberben új parlamenti szessziókat

kell összeülnie. Am a képviselők és szenátorok, akiket a parlamenti uzus szerint csak négy parlamenti szesszióra lehet megválasztani, egy ötödik szesszióra már nem ülhetnek össze.

Ebben az esetben a kormánynak már október eleje, esetleg szeptember folamán kell benyújtania a lemondását, vagyis pontosan négy évvel azután, hogy kormányalakításra I. G. Duca kapott megbízást.

Politikai körökben ezt a terminust tartják a legvalószínűbbnek.

Ami a kormányutódlást illeti, egyelőre még csak találgatásokba bocsátkozhatnánk.

S ha már találgatásokba bocsátkozunk, nem tartjuk teljesen kizártnak, hogy az új kormányt újra Tatarescu alakítsa meg.

(—1)

Shaw tiz alsóházat adna angliának

Utolsó beszélgetése az elhunyt Drinkwaterrel

London, április 3. Bernard Shaw egy lap számára megírta legutolsó beszélgetését John Drinkwaterrel, a napokban elhunyt nagy angol költővel. A beszámoló szerint Shaw reggel még aludt, amikor Drinkwater a brit birodalom fontosabb ügyeit hozta szóba:

— A brit birodalom már régen meghalt, — mondta Shaw. Most már csak legfeljebb brit népszövetségről beszélhetünk, ez pedig Irországnak köszönhető.

— Miért nem megy vissza Irországba, ha annyira szereti?

— Szerencsétlen ember, — kiáltott fel Shaw — hát nem tudta, hogy Irországból engem semmire sem becsülnék. Ott megtiltják az embereknek, hogy könyveimet olvassák. Azért mégis sokat köszönhetek annak, hogy ir vagyok. Negyven évvel ez-

előtt, amikor az angol irodalomban feltüntettem, mindenki ir származásom miatt talált érdekesnek. Ma már a kutya sem törődik azzal, hogy ir vagyok-e, vagy hontentotta. Ezután a színházi kérdések kerültek szóba. Shaw szerint a mai angol színház tökéletesen megfelel a kor követelményeinek.

— Ha mégis kíváncsi egy korszerűtlen elavult színházra, akkor menjen el a parlamentbe, különösen az alsóházba.

— Ön tehát szívesen megszüntetné az alsóházat?

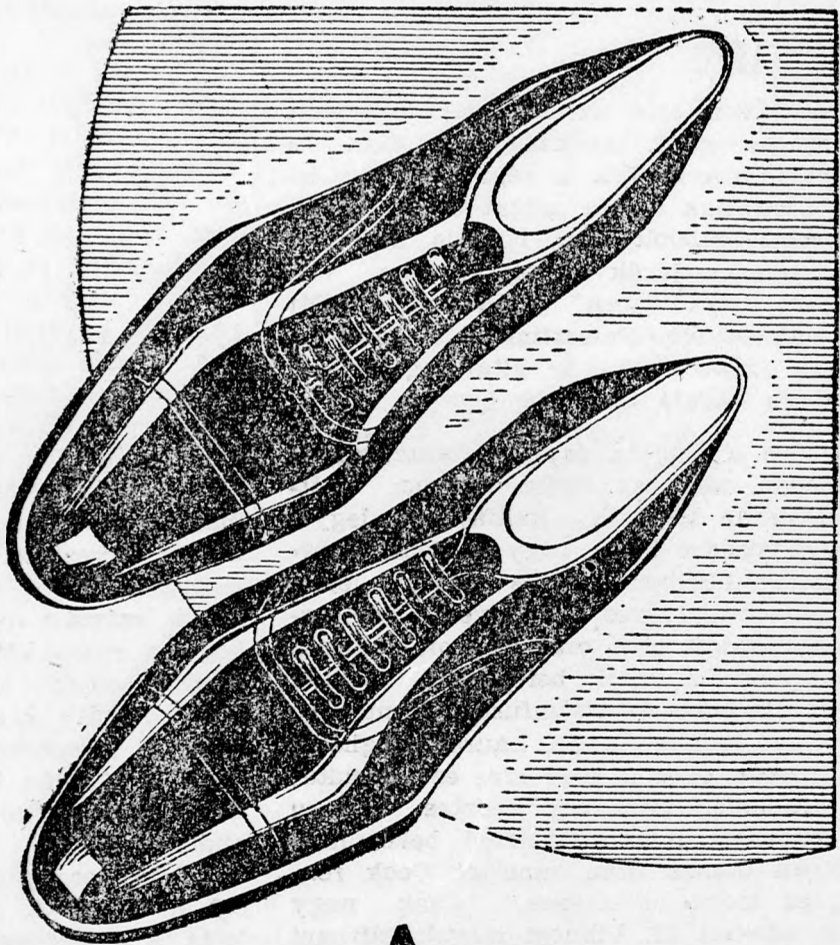
— Ellenkezőleg. Ha rajtam állana tizet szerveznék és mindegyiknek állandó munkát adnék. Ugy látszik, nem olvassa a könyveimet, azért kérdez ilyet. Nem szép magától, mert én mindig elolvasom a verseit.

Ujak?

NEM,

de kezdettől

fogva naponta



Gladys

KRÉMMEL TISZTÍTOTTÁK ÖKET

A legfinomabb cipőt a kiváló minőségű GLADYS krémmel kell ápolni.

A vegyszert legutolsó fel-fedezése alapján a GLADYS gyár laboratóriumának sikerült egy felülmulthatatlan

receptet találnia, melynek alapján a kiváló GLADYS cipőkrém készül.

Ha Gladys cipőkrémet vásárol, bizonyos lehet afelől, hogy a leghatásosabb szert használja cipőinek tisztítására és ápolására.

Ne felejtse el! MÉG A LEGOLCSÓBB

PR CIPŐ IS SOKKAL DRÁGÁBB, MINT

EGY DOBOZ GLADYS CIPŐKRÉM.



Az ablakból löttek le egy zsidó kereskedőt egy határszéli cseh községben

Romániába szökött a gyilkos

Sighet, április 3. (Az Uj Kelet tud.) A Sighetől néhány kilométerre fekvő Cseh-Bocskó községben, mely azonban már Csehszlovákia fennhatósága alá tartozik, megrendítő gyilkosság történt. Ablakos Nándor zsidó kereskedőt, aki péntek este a pészachi istentiszteletre igyekezett, a nyit uccán lelöttek. Gyilkosa az ucca során egy ablakban helyezkedett el és várta, míg áldozata elhalad az ablak alatt. A lö-

vés azonnal megölte Ablakos Nándort. A rendőrség bevezette a nyomozást és megállapította, hogy a gyilkos Sincai Gheorghe román nemzetiségű csempésszel azonos, aki már régi ellensége Ablakos Nándornak. A csempész tettének következményei elől Romániába menekült. A cseh és román hatóságok között megindultak a kiadatási eljárásra vonatkozó tárgyalások.

Április 5-ig megnyitják az összes egyetemeket

Csak április 5-ig utazhatnak ingyen az egyetemi hallgatók

Bucuresti, április 3. (Az Uj Kelet tud.) A nemzeti nevelésügyi minisztérium sorozatosan nyitatta meg az ország egyetemait. A Bucuresti egyetem tanácsa most határozta el, hogy április 5-én megnyitja az egyetem kapuit. Azokat a diákokat, akik nem töltik ki az előírt formulákat, ki-

zártaknak fogják nyilvánítani.

Az ország összes egyetemén már április 5-én jelen kell lenniük az összes egyetemi hallgatóknak. A CFR rendelete is ehhez igazodik: a vidéki diákok csak április 5-ig utazhatnak ingyen az egyetemi városokba.

Mary angol anyakirályné is részt vesz Windsor herceg esküvőjén?

London, április 3. Lapunk más helyén közöljük azt a hirt, hogy egyes verziók szerint Windsor herceg április 10-én Rouenben köt házasságot. Ezzel kapcsolatban újabb Londonból érkezett hír szerint angol politikai körökben kevésbé valószínűnek tartják, hogy Windsor herceg és Simpsonné április 10-én kötnék házasságot annál is inkább, mert Simpsonné válását csak április 27-én mondják ki végleges formában. Április 10-én azonban valószínűleg Windsor herceg Párizsba érkezik.

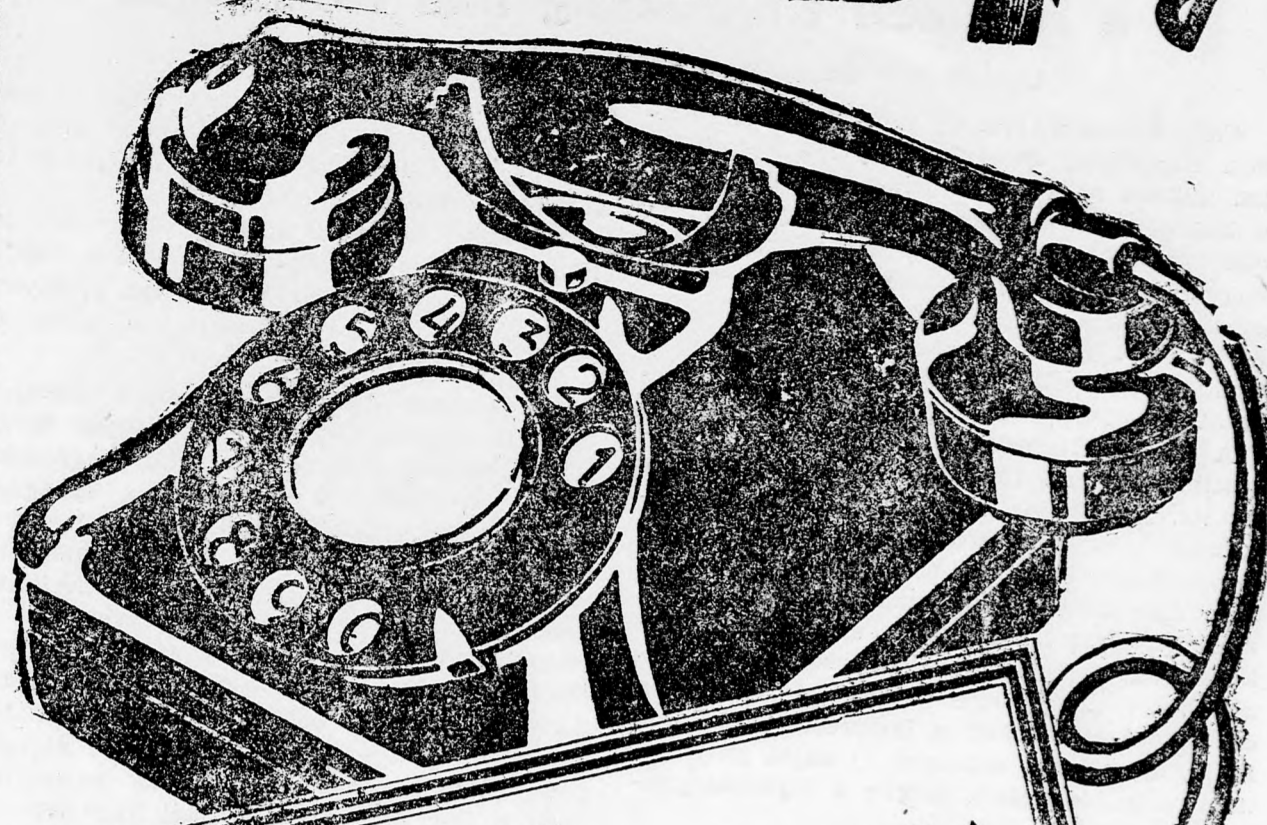
rályné is. A házasságkötés színhelye Saint Saens városka lesz.

Pályázat

A chisineu-crisi izr. hitközség pályázatot hirdet kántor-metszői állásra. Kellemes hanu, 40 évnél nem idősebbek küldjék be családi állapotukról és képeztésükről szóló bizonyítvány-másolataikat az alábbi címre: Fizetés megegyezés szerint. Utiköltséget kizárólag csak a meghívottaknak térítünk vissza.

Comunitatea Evreilor de rit. occidental Chisineu-Cris, jud. Arad.

MÁJUS 1-ig



MINDAZOK, AKIK ELŐFIZETNEK a TELEFONRA fel vannak mentve a SZERELÉSI ILLETÉK FIZETÉSE alól.

- Ezen időpont után Clujnak nagyszerű telefonszolgálatja lesz.
- A magánlakásban az automata telefon kellemesebb, kényelmesebb életet jelent.
- A kereskedők és a szabadfoglalkozásuk az automata telefonban valóságos segítő társat találnak.
- Hála az új berendezésnek, az interurbán szolgálat jelentősen megjavult.

Fixessen elő a telefonra!

Az angol és amerikai egyetemek is bojkottálják a göttingeni egyetem jubileumát

London, április 3. Mint megtudtuk, a hollandiai egyetemek elutasították a göttingeni egyetem 200 éves fennállásának megünneplésére szóló meghívásokat. Ennek nyomán számos amerikai és angol egyetem is úgy döntött, hogy nem küldenek delegációkat az egyetem jubileumi ünnepségeire. A New Yorki anti-náci liga hivatalosan közölte, hogy az amerikai kollégiumok jórésze határozta már el az ünnepségről való tüntető távolmaradását.

Ezzel egyidőben előkelő angol folyóiratok is felszólítják az angol egyetemek tanári karait, ne vegyenek részt az ünnepségeken. A New Statesman című folyóirat felhívja a figyelmet arra, hogy a göttingeni egyetemen azelőtt sok zsidó tudós működött, akik a Hitler rezsim óta kivándorlásra kényszerültek. Ezért az egyetemnek ezelőtt világhírű matematikai intézete teljesen kiürült.

A Spectator című befolyásos angol folyóirat eheti számában rámutat arra, hogy a birminghami egyetem már döntött is abban, hogy nem jelenik meg a göttingeni egyetem jubileumán.

Göttingenben azt ünneplik meg, hogy Németországban a tudomány nem az igazság, hanem a vérség szolgálatában áll.

Meg lehet már állapítani, hogy a mai Németországban nem létezik tudományos élet, melynek helyét a kényszeriparosítás, vagy az olyan sajtótermékek, mint az Angriff, vagy pedig a férről és a fajról alkotott téveszmék foglalták el. Más országokban élő egyetemek számára képtelenség ezeket az elveket tudomásul venni. A

göttingeni egyetem lealacsonyodásának megünneplésén részt venni egyértelmű volna az angliai delegátusok számára mindennek az elárulásával, amelyet az angol közvélemény az angol egyetemekben olyan magasra értékel. Ezzel a távolmaradással is tüntetően hangsúlyozni fogják az angol egyetemek azon hitüket, hogy eljön még az idő, amikor a nagy német egyetemek újra felélednek és elnyerik régi tudományos tekintélyüket.

Óvakodjunk a meghűléstől



„Már a csontjaimban érzem a nedveséget. Biztos, hogy meghűltem.”
— „Amint hazaérkezik, használjon Carmol-t” bedörzsölésre és rögtön elmúlik.”

*) Carmol a legjobb bedörzsölőszer meghűlés, grippe, reumatikus fájdalmak és láz ellen. Ára üvegenként 22 lej. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

A termelőtől a fogyasztóhoz

ezen elvünkhöz hiven

FÉRFI és GYERMEK RUHÁZATI cikkeinket, csakis saját detail elárúsító szerveink útján árusítjuk.

Hogy TRANSYLVANIAI vevőink számára, megkönnyítsük az elismerten kitűnő minőségű „CEHO” ruházati cikkek beszerzését

egy új

gyári lerakatot létesítettünk

CLUJ

STR. I. G. DUCA, 3. sz. alatt

Cehoslovaca

BUCURESTI, STR. PERZECI, 50. BUL. ELISABETA, 9-15
GALATI, GRIVITZI, 159. STR. SEELARI, 13
POESTY, GALATI, CALA OVA, 15. STR. TIMISOARA, CERNAUTI

HIREK

Nem Románia, hanem Bulgária rendelt ezüstpénzt Csehszlovákiában. Bucarestből jelentik: Egyes lapok prágai táviratát közölték, amit a Radio Central hírszolgálati iroda továbbított. A szóbanforgó távirat szerint a román állam a kremenicei csehszlovák állami pénzverdében 2.200.000 darab ezüst szálcelest rendelt volna. Ez a távirat teljesen téves, amennyiben a bolgár állam eszközölt rendelést ebben a gyárban.

Példás ítélet Radulescu diák bántalmazásának perében. Bucarestből jelentik: A második katonai hadtest bírósága tegnap a késő esti órákban hozott ítéletet Aurelian Radulescu diák bántalmazói ellen indított perben. A hadbírósg Gheocel és Panu vádlottakat felmentette. Viorel Trifa és Virgil Radulescu egy-egyévi börtönbüntetést és ezer lej pénzbírságot kaptak, de az ítéletet a hadbírósg felfüggesztette. Soraricót, aki bevallotta, hogy ő is bántalmazta Radulescut, hasonlóképpen egyévi börtönrre ítélték. Vasile Popescu vádlottársával együtt. Stefanescu, aki szokásban van, háromévi börtönrre ítélték. Az ítélet ellen a vádlottak még nem jelentettek be fellebbezést.



ITT
rakódnak le azok a sók, amelyek az artériákat megvastagítják

Az emberi szervezetben előforduló mérgeket a test nem tudja természetes uton eltávolítani és különösen a negyvenedik életév betöltése után ezek a mérgek a vívóerek falain rakódnak le és ez uton előidézik a legelterjedtebb betegséget, az érlemezésedet. A vívóerek megdagadnak, elvesztik ruganyosságukat és lehetetlenné válik bennük a rendes vérkeringés.

A megbetegedett ember szédülésben, fülzúgásban szenved, rövid járkálás után légszében zavarok állnak be, bőre fényes lesz és zsíros, emlékezőtehetsége és munkaképessége pedig nagy mértékben csökken. Az egyedüli orvosság, amellyel ezt a betegséget le lehet győzni, a dr. Mladejowsky tanár Sklerolsyrupja. A Sklerolsyrup feladata a vívóerekben lerakódott sók feloldása és a betegség leküzdése annak kezdeti stádiumában.

Rögtön az első üveg elfogyasztása után a betegek egészen más kinézése van, mintha újjászületett volna.

A cukorbeteg (diabétikusok) „D” Sklerolsyrupot használnak, amely cukor nélkül készül.

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

Május 2-án befejeződnek a párizsi világhírlírási munkálatai. Párizsból jelentik: A nemzetközi hírlírási munkálatai május 2-án befejeződnek és a hírlírást május 15-én megnyitják a nagyközönség számára.

GARAZDÁLKODNAK AZ ARAB RABLOBANDÁK. Jeruzsálemből jelentik: Arab banditák hátulról lelőttek Jaffában egy gazdag arabot. Az áldozat csak könnyebben sebesült meg. 10 banditát letartóztattak. — Nablusz és Jenin között banditák tartóztattak fel négy autót és a bennülő araboktól 50 fontot elraboltak. — A jaffai kávéházban történt bombamerény lettek újabb arab áldozata halt meg tegnap.

Egészsége és idegi veszélyben forognak!



Az egyedülálló, különleges minőségű „PRIMEROS BRILLIANT”-ot, a modern higiénia legnagyobb sikerét nem árusítja más márká. Ezért csak a valódi, eredeti Primeros gumit követejje.

A Goldmark kamara koncertje. Annak a nagy koncepciójú kulturprogramnak, melyet a Goldmark Filharmóniai Társaság a cluji zenei élet fejlesztése érdekében célul tűzött ki — igen fontos állomása a Goldmark Quartett megalakítása. Az évi 2-3 zenekari koncert, mely természetesen csak a szimfónikus irodalmat ölelheti fel, nem segíti a publikumot a zenei irodalom másik értékes fájával, a kamara muzsikával való megismeréséhez. Ezt a hiányt akarja pótolni a Goldmark azzal, hogy önálló kamaracsoportot is ad. Az első ilyen nyilvános kamaracsoport e hó 12-én lesz és három alapvető fontosságú művet mutat be a publikumnak: Franz Xaver Richter (1709-1789) C-dúr, W. A. Mozart (1756-1791) G-dúr és L. v. Beethoven (1770-1827) C-moll quartettjeit. A szereplő Eichner Andor, Fejér Sándor, Friedmann Ignác és dr. Holló Endre urak a Goldmark-gárda legkiválóbbjai közé tartoznak. A koncert az Albina dísztermében (v. új iparkamara) Str. Regina Maria 51. lesz megtartva.

A gyomorfájás és gyomornyomás, rossz emésztés és fehér nyelvépedék, halvány arszin és kedvetlenség igen sok esetben hamarosan megszűnik, ha bélműködésünket reggelként egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvízzel rendbehozzuk. Az orvosok ajánlják.

MEGHALT JOSZÉF AARONOVITZ. Tel-Avivból jelentik: Joszéf Aaronovitz, a palesztinai munkásság népszerű vezére, a telavivi városi tanács tagja, 59 éves korában meghalt. Aaronovitz éveken keresztül a „Hapool Hacair” című munkásfolyóirat szerkesztője volt, legutóbb pedig a Munkás Bank igazgatójának nevezték ki. Aaronovitz a palesztinai szakszervezeti mozgalom egyik legkiválóbb ideológusa és közgazdásza volt és halála a munkásság széles rétegeiben keltett általános gyász és részvétet. Temetése Tel-Avivban folyt le, sokszere munkástömeg felvonulással. Temetésén az ország legkimagaslóbb személyiségei vettek részt, a Bilu-chalucok testületileg vonultak fel. Gyászbeszédet a sirnál nem tartottak. A temetés napján a palesztinai munkásság félnapos munkaszünettel hódolt elhunyt vezére emlékének. Este emlékkünnepély volt, amelyen Ben Gurion és Sprinzák tartottak beszédet. A mezőgazdasági telepek szövetsége elhatározta, hogy a legközelebb alapítandó zsidó falut Aaronovitzról Beth Joszefnak fogják elnevezni.

Ujdonság! Ujdonság!

WEROX-áramszűrő

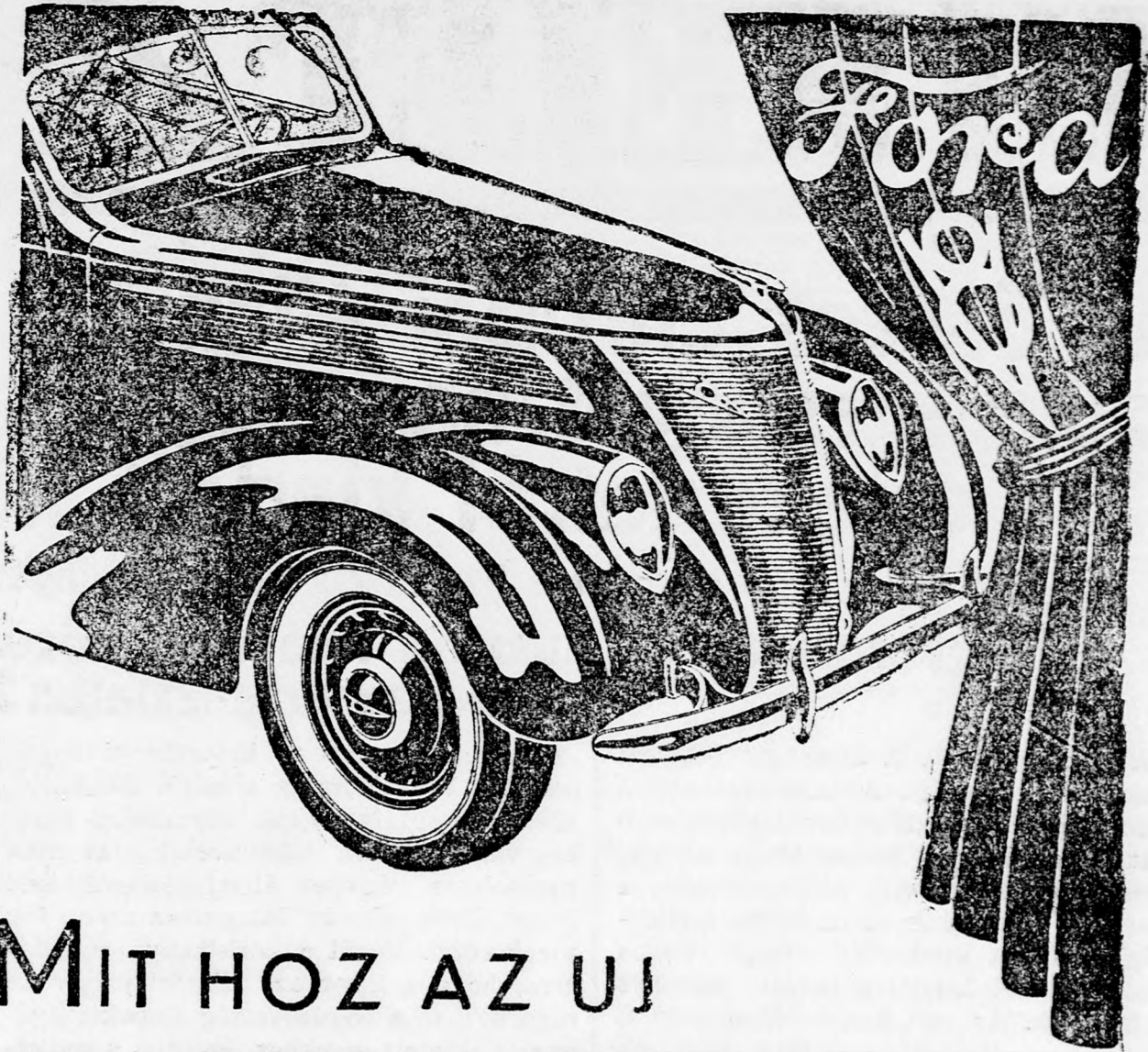
fontos kiegészítőrésze minden rádióknak.

1. Csökkenti a hálózati zörejekeket!
2. Csökkenti az áramfogyasztást.
3. Óvja a lámpákat.



Gyári garancia. Nem kell szerelés. Minden rádiószaküzletben kapható. 240 lei.

Vérvádmeze egy lengyel kislvárosban. Varsóból jelentik: Krasnigrád városkában egy 14 éves kislány éppen pészach előtt elüti. A nemzeti demokrata agitátorok ezt arra használták fel, hogy vérvádmezet terjeszsenek és a zsidók ellen uszítsák a lengyel lakosságot. A lakosság egyrésze fenyegető magatartást is vett fel a zsidókkal szemben és a hitközség vezetői a hatóságokhoz fordult védelemért, azt is kérve, hogy az igaztást akadályozzák meg. Végül is a városka melletti folyóban megtalálták a kislány hüláját és megállapították, hogy baleset következtében vízbefúlt.



MIT HOZ AZ ÚJ 1937-es FORD V8

Rétféle erősgü motor
MODEL 78-85 lóerős
a legnagyobb teljesítmények számára
MODEL 74-60 lóerős
a leggazdaságosabb üzem számára

Elegáns vonalak, villamosság-gal hegesztett karosszéria, teljesen acélból (a tető is). Biztosabb és könnyebben kezelhető fékek.

Ford V8 1937 teljesen új. Elegáns karosszéria, teljesen acélból készítve, erőteljes fékek és kényelem biztosítják a Ford V8-nak az első helyet.

De ami szenzációs az az a tény, hogy ugyanazon nagyságu karosszéria számára két motor között választhat: az egyik 85 lóerős a legnagyobb teljesítmények számára, a másik 60 lóerős a leggazdaságosabb üzem számára.

Csöndesebb
Kényelmesebb
Gazdaságosabb
Olcsóbb



Az új Ford ára jutányos és egyike azon okoknak, amely miatt ezt az univerzális gépet az egész világ előnyben részesíti.

Ford olyan gép, amely még hosszabb használat után sem veszti el értékét, mindig könnyen adható el, új áron.

Aprilis 10-én Rouenben kötnek házasságot Windsor herceg és Simpsonné? Párizsból jelentik: A Havas értesítése szerint Rouen városban olyan hírek járnak, hogy Simpsonné és Windsor herceg ebben a városban fognak házasságot kötni április 10-én.

Arubabocsájtott zsinagóga. Berlinből jelentik: A badenburi zsinagóga épületét eladták. A templomban már régen nem tartottak istentiszteletet, mert a városban kevés zsidó lakik és ezek közül is sokan vándoroltak már ki.

Női divat-ujdonságok

JOLIE-nál

MEMORANDULUI 4.

Spira munkási rabbi nagybeteg. Munkácsról jelentik: Spira, munkási chassid főrabbi, súlyosan megbetegedett. Allapota aggodalomra ad okot. A rabbi nemrégén tért vissza Budapestre, ahol a legkiválóbb orvosok vizsgálták meg magát. A szlovákiai és ruszinszói hitközségek istentiszteleteket tartottak és felhívták híveiket, imádkozzanak a főrabbi felgyógyulásáért.

Orosz arany vándorol Amerikába. Londonból jelentik: Az utóbbi napokban nagy orosz aranyküldeményeket indítottak az angol partok felé. Az arany mennyiségek összértéke 40 millió font. A Daily Telegraph jelentése szerint Amerikába szállítják tovább az aranyat.

Hálátlan dolog történelmet írni, mondja Györi Illés István, az Uj Transzilvánia most megjelent áprilisi számában, amikor beszámol a Metamorphosis Transzilvánia című nagyszerű monográfiái körüli viharokról s ezenkívül még sok rendkívül érdekes cikk gazdagítja a lap mostani számát, amelyek közül kiemelkednek a következők: Gróf Bethlen István karácsonytól husvétig, Sir az Ugir, Amkét a világválságról (Silbermann Jenő és Schneider S. hozzászólása). Drámától a bohózatig (Turnovszki Sándor cikke) Solymosán Magda a járványkórházban, A krakéler, A cseh-román mérkőzés elé, dr. Mátyás, Kedves Közönség! stb. Ugy a lap, mint a Metamorphosis Transzylvánia című könyv megrendelhető az Uj Transzylvánia kiadóhivatalában (Cluj, Str. Oct. Goga 13.)

Megjötték az első palesztinai borotvapengék, Héber és angol felirat ékeskedik az elegáns csomagolású kis dobozokon, amelyekben a palesztinai gyártmányu borotvapengéket hozták Romániába. Nem lehet meghatározás nélkül kézbe venni ezeket a kis acéllemezeket. Az van ráirva: Toceret Haarec, hazai termék. Német zsidók alapították a gyárat Rison Lö Ciomban. Svédországból hozták hozzá a legfinomabb acélt és Palesztinában furják-faragják, míg borotvapenge lesz belőle. Fried cluji késes Regina Maria uccafüzetében kapható a palesztinai penge, mely minőségében a legjobb külföldi pengékkel felveszi a versenyt. Még a német pengékkel szemben is. Amelyekkel most már minden zsidónak le kell számolnia: vegyenek palesztinai pengéket.

Az új repülőbelyeg törvény magyarul dr. Mandel Fordító Irodában Cluj, Memorandum 24. Ára 20, vidékre 30 lej.

UJ KELET Legújabb hírek

Az összes európai államok közeledésének szükségességét hangsúlyozza ki a belgrádi értekezletről kiadott közlemény

**Az értekezlet nem döntött a franciák kölcsönös segélynyújtási javaslata felett
A Magyarország és Ausztria felé való közeledés kérdése is felmerült az értekezleten?**

Belgrád, április 3. A kisantant belgrádi értekezlete véget ért. A tanácskozásokról kiadott hivatalos közlemény legfontosabb tartalma az, hogy a három állam külügyminisztere ismételen kihangsúlyozza a kisantant államainak oszthatatlan szolidaritását és ama törekvését, hogy összes szomszédaiikkal lehetőleg baráti viszonyt teremtsenek. Az értekezlet hangoztatja, hogy a jugoszláv-bolgár és jugoszláv-olasz szerződéses ideológiai arcvonalhoz sem. Valószínűleg ezzel a felfogással áll összefüggésben az a határozata is az értekezlet-

nek, mely szerint a kisantant-országok számára Franciaország részéről felajánlott kölcsönös segélynyújtási egyezmény ügyében való döntést elhalasztják s az ezzel kapcsolatos végleges állásfoglalásra csak Benes elnök belgrádi látogatása után fog sor kerülni. Végül a közlemény rámutat arra, hogy a kisantant államai szigoruan ragaszkodnak a Népszövetség alapokmányában lefektetett elvekhez. Feltűnő a nyilatkozattal kapcsolatban az, hogy a dunai államok együttműködésével kapcsolatosan felvetett tervekkel nem foglalkozik, ami annak jele, hogy ebben az irányban az értekezleten nem alakult ki semmiféle pozitív irányzat.

esetleg megalakulandó arcvonalhoz sem csatlakozni.

9. Ilyen elvek által vezérelve, a tanács hangoztatja, hogy a három állam magatartása a spanyolországi ügyekkel szemben határozott és egyöntetű volt.

10. A tanács részletesen foglalkozott azon tárgyalásokkal, amelyek az utóbbi hónapokban a kisantant tagállamai és más hatalmak között folytak. Megállapítja a tanács, hogy e tárgyalások közül egyesek akár gazdasági, akár politikai jellegűek voltak, pozitív eredményekre vezettek. Ebben az értelemben a tanács megelégedéssel veszi tudomásul a Jugoszlávia által Bulgáriával és Olaszországgal kötött egyezményeket, abban a meggyőződésben, hogy ezek a paktumok hatékony módon fognak hozzájárulni a béke megerősödéséhez. A kötelezettségek tisztelete egyike a sérthetlenség alapelveinek és ez vezet a három állam politikáját. Magától értetődik, hogy az új egyezmények semmilyen sem térnek el a kisantant-államokat egymáshoz fűző kötelezettségektől.

11. A kisantant tanácsa tudomásul vette a gazdasági tanács 8-ik és 9-ik ülészalka munkálatainak eredményeit, azokat helyesli és utasításokkal szolgált a kisantant gazdasági tanácsának további munkálataira nézve. Belgrádi jól értesült helyen a következőkben foglalják össze a megbeszélések ered-



PETROLEGGER
MEGSZUNTEI A KORPAZAT MEGELŐZI A HAJHULLAST

ményeit. Mind a három külügyminiszter teljesen egyetért abban, hogy a kisantant-államokkal a megértést kell keresniök szomszédaiikkal és tovább kell fejleszteniök a kisantant-államok közötti szoros együttműködést. Olaszország támogatásával nemcsak Jugoszlávia, hanem Románia és Csehszlovákia is hasznos munkát végezhetnek a Magyarországgal és Ausztriával való politikai és gazdasági közeledés megvalósítása irányában. A kisantant három állama együttműködésének feladata nem lehet örökké az, hogy védelmi szerv legyen, hanem végső célként az lebeg a kisantant-államok előtt, hogy Közép-Európa gazdasági talpraállítása érdekében együtt dolgozzanak a Dunamedence-államokkal.

A hivatalos közlemény

A kisantant tanácsülésének végeztével tegnap este a következő közleményt adták ki:

Sztojadinovic, Krofta és Antonescu április 1. és 2. napjain Belgrádban értekezletet tartottak, Krofta Kamill elnöklete alatt.

1. A három külügyminiszter minden részletre kiterjedően eszmecserét folytatott az általános helyzetről és mindazon kérdésekről, melyek különösen érdeklik a kisantant három államát. Ama események tanulmányozása, amelyek akár önmagukban, akár következményeik által befolyást gyakoroltak az utolsó hónapok fejlődésére, felhatalmazták a három minisztert, hogy következtetéseket vonjanak le a nemzetközi helyzet javulására vonatkozólag, ami azt engedi remélni, hogy dacára a legyőzhetetlennek látszó nehézségeknek, a nehezebbik részén azok már tuljutottak.

2. Bár megfontolandó, hogy mi a tennivaló ilyen körülmények között s bár a jövőbe több bizalommal lehet tekinteni, a tanács nem téveszti szem elől a fennmaradó problémákat. Ennek ellenére mély meggyőződése, hogy mindezen problémák kielégítő megoldást nyerhetnek abban az együttműködési szellemben, ami nélkül lehetetlen tartósan rendszabályozni a nemzetközi kapcsolatokat.

3. A kisantant tanácsa elhatározta, hogy fenntartja határozatait, amiket előző ülés-

sein hozott a különböző napirenden lévő kérdéseket illetőleg.

4. A tanács megállapítja, hogy a három kisantant-állam politikája és kölcsönös viszonyuk normálisan és szüntelenül fejlődik a kisantant alapokmányában 1933 február 16-án lefektetett elvek, eszközök és célok keretében.

A biztonsági rendszer megszervezéséről

5. A tanács ismételen kinyilatkozatja a három állam eltökélt ragaszkodását a Népszövetséghez és azon elvekhez, amelyek annak alapját teszik. Hiven ezen elvekhez, a három állam folytatni fogja erőfeszítéseit annak érdekében, hogy közreműködjen az összes európai államok közeledésének megteremtésében.

6. A kisantant tradicionális politikája a nemzetközi együttműködés eszményén alapul, amelynek alapítványzóje oadaó barátságuk, amit a szövetségi egyezmények és a kisantant szervezési paktumai ama országokhoz pecsételtek meg. A három országot bizalomra épült baráti kapcsolatok fűzik barátjaikkal és főleg a Balkán-szövetség államaikkal. A kisantant államainak az antant megalakulása óta kialakult békés szellemét nem lehet a gyengeség jelének tekinteni, mert mint a múltban is, teljes tudatában vannak kötelezéseknek, de az erőnek is, amit képviselnek. Fel vannak készülve rá, hogy habozás nélkül megvédjék érdekeiket és jogaikat.

7. A biztonsági rendszer megszervezése egyike a legfontosabb megoldásra váró roblémáknak. Ennek a szervezésnek fel kell karolnia az összes európai területeket, ahol a biztonság kérdése felmerül. Abban a meggyőződésben, hogy minden olyan megoldás, amely nem venné tekintetbe a nemzeti biztonságok fontosságát, egyet jelentene újabb nehézségek felmerülésével és végül is a béke ügyének hátráltatásával. A kisantant-államok azon ószinte óhajuknak adnak kifejezést, hogy a nagyhatalmak közti tárgyalásokat siker koronázza egy új locarnói paktum kötése által, mert ha ez sikerülne, meg lehetne vetni a Közép- és keleteurópai béke biztos alapjait.

A nemzetközi ideológiai arcvonalak ellen

8. A kisantant tanácsa megállapítja, hogy a három állam ellenez minden nemzetközi ideológiaihoz való csatlakozást, bármilyen legyen is az s nem hajlandó egyik vagy másik

Royal slagermozigó
Ma és hétfőn utoljára **ROKK MARIKA** slagerujdonnsága:
Koldusdiák
Vasárnap d. e. 11.20-kor matiné 7 és 12 lejért: **POMPEI VEGNAPJAI**, Magyar feliratokkal.
Kedden és szerdán csak 2 napig!
Kacagó tarka tavasz
Színes, zenés trükkfilmek, Micky Maus, Silly Simphonie, 3 új jurnál.
Két óra boldogság!
Két óra kacagás!

Heves harcok az összes spanyol frontokon

A kormány madridi jelentése szerint a felkelők tegnap támadást vezettek az Aravaca-Tajuna-front ellen, azonban kísérletük megtört a kormány haderőinek ellenállásán.

Gijónból jelentik, hogy a köztársaságiak Oviedo tartományban 7 kilométert nyomultak előre, kiigazítva állásukat. A kormányerők jelenleg az Asturia és Leon tartományok közti felkelő vonalak áttörésére koncentrálják erőiket. A kormány vezérkarának jelentése szerint az Ocambiado vonalon sikeres nyomást gyakorolnak a köztársasági csapatok.

Gibraltár, április 3. (Rador.) A spanyol felkelők feltartóztatták a Miobe és Linda dán gőzöket és azokat Ceutába vontatták. Burgosi jelentés szerint Mola tábornok csapatai két irányból közelednek Bilbao felé. Az egyik csapatot Willareal felé, a másik Bjar felé haladnak. A csapatok állítólag nehéz harcok árán új pozíciókat foglaltak el.

Avilából azt jelentik a felkelők, hogy a kormánycsapatok a nap folyamán általános offenzívát indítottak. Nagy ütökzetek folytak Aravaca és még néhány Madridhoz közelfekvő község mellett. A kormánycsapatok nyomása és a tankok harcra vetése ellenére a felkelők jottányit sem hátráltak. Az offenzíva a rossz idő ellenére a késő esti órákig tartott.

Madrid védőbizottságának jelentése szerint a nemzetközi brigád támadása Tajunánál eredményel járt és sikerült legyőzni a felkelők ellenállását. A védelmi fronton jelentős kiigazításokat eszközöltek az előnyomulás következtében. A kormánypárti csapatok a lacornai ut irányában két kilométert haladtak előre.

A nemzeti parasztpárt elnökválságának háttéré

(Elsőoldali cikkünk folytatása)
Mihalache a vezetőség előtt tartott expozéjában elmondotta, hogy öt héttel ezelőtt királyi audiencián volt és ezután következett be a Tatarescu-kormány átszervezése. Ugy látja, hogy taktikája csodót mondott és ezért távozik a párt éléről, mert nem akar teher-tételt lenni a párt érvényesülésében. Maniu az ezt követő tanácskozások során kijelentette, hogy adott esetben hajlandó vállalni a párt-vezetés felelősségét, de ragaszkodott ahhoz,

hogy Mihalachenak újabb gondolkodási időt adjanak. Péntekről szombatra virradó éjjel félkettőkor Grigore Filipescu, aki délután audiencián jelent meg az uralkodó előtt, meg-látogatta Mihalachet. A beszélgetésből Mihalache tudomást szerzett arról, hogy június táján változások lesznek a belpolitikai életben és hogy hiba volna, ha Mihalache éppen most távozna el a párt éléről, holott a közeljövőben megtörténhetik, hogy komoly politikai küldetés fog várni rá.

Mihalache szombaton reggel közölte Maniuval az éjjeli tanácskozás lefolyását. Maniu kérte erre Mihalachet, hogy maradjon a párt élén, hogy felsőbb tényezők rendelkezésére állhasson, amennyiben erre megbízást kap. Szombaton délután Popovici Mhiály lakásán egybegyűlt transzilvániai vezetők, akik már egészen beleélték magukat Maniu elnökségébe, a volt miniszterelnök igyekezett megnyugtanni és rábeszélni arra, hogy az elkövetkező hónapokban legyenek a párt felgyelmezett katonái.

Moskovits & Co.
CLUJ VIS-A-VIS cu POȘTA

SZIGETI József hangversenye
17-én a7 Operában

15. Telefon: 8-8
Havonta 116, né
veve 600, egész
Havonta
Havonta 12, egész
Havonta díjazab
Havonta " az erd
Havonta egyetlen
Havonta utány
Havonta megjelölés

A
Bucuresti, április
nemzeti parasztp
bizottságának sz
mint megirtuk —
évre Mihalachet, s
Ezzel a párt kom
leg megoldást nye
rilis 4-re összehív
amelynek az elnök
na döntenie, imma
falálta magát. A
Mihalache határoz
dön bejelentette le
nek. Mihalache kiv
külső kongressz
afőlött: milyen u
az általa, vagy a
révén akarja foly
Mután azonban a
ság pénteki és s
mellett döntöttek
nem maradt egye
ponti vegrehajtóbiz

Ratifik
A kongresszus e
11 órakor vette k
filmszínház termé
alatt. Az egybegy
himnusz, majd M
sereget és a nemz
megjelentek lelkes
másután érkező v
put, Madgearut, v
többi tagjait ugya
gáda. Feltűnést
professzor nem f
emelvényen, haem
lyezkedett el.
Mihalache a kor
átada a szót Mad
bejelentik, hogy a k
Mihalachet újabb r
elnöknek nyilvánít
tikálását. A kong
leg ünneplésben r
csend felváltotta
bizalomért és kijele
felelősségét, amel
egész párttal. Jav
intézzén hódoló táv
Ezután ismét Ma
azu expozét tart a
sen támadja a liber
káját és kormányz
oldali mozgalmak
az ország nyugalmá
vőjére. A nemzeti
lész magára vállal
ségét
Mihalache ezután
hogy mint a párt
nöke olvassa fel je
tevékenységéről. J
magától. Helyette
képviseelő, a tanács
lentést, amely főleg
vokáló magatartást
mány törvényhozási
Ezután ismét Mih
szélsőséges mozgalm
fel a kongresszus h
mak anarchikus h
szélsőjobboldal kape
cikkek. Felhívja a
nacionalizmusst és r
a román falvakban.